

జమీనరైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots]

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును.

సంపుటం 5
సంచిక 30

నెల్లూరు 2-10-36 శుక్రవారము.

నం|| చందా 3-0-0

మనలోమాటలు.

—ఆంధ్రవాలా.

చల్లపల్లిరాజాగారు బళ్ళారి ఆఫీస్‌లోపశ్చాత్తు
సంజా కమ్యూనిటీ మాటిస్తే ఆమాట కొలాక్షరము
వలె నిలచి పోతుందని, కమ్యూనిటీ మాటకొ
సమై (ప్రాణము) ధారపోసిన శూరవీరని
అన్నారాజాగారు. ఇట్టి కొట్టడానికి యిది
అద్దం రావు కామాల్!

బొబ్బిలిరాజాగారు జస్టిసులో గల విధేదా
లను తొలగింపడానికి ప్రయత్నించుచు చల్లపల్లి
గారు తులలను ఏకంజేయడానికి పెద్దపెత్తు
జేయడం. కమ్యూ, కాపు, తెలమ, రెడ్డి, బాతులు
ఆచారవ్యవహారాలకు జేరుజేరుగా వున్న యీ
కాటుకలు మొదట ఒకటిగ నే వుండేవా
యట. యిది మంచివిస్తే. తెలమకాతి కమ్యూకాతి
ఒకటే గావట్టి గృహశిల్పాలూ తిరుమకావట్టి
యధుంబంటి చాలాకాలం మనసులో పెట్టుకొ
కుండడంకారా!

బొబ్బిలి, చల్లపల్లి, మిర్యాపూరు క్రయం కల
యితో కమ్యూజిల్లాఅంతా జస్టిసుమంత్రి పుచ్చ
పంతురిని బొబ్బిలి రాజాగారంటారా! అందు
కోసం ప్రజాసామాన్యాన్ని బొబ్బిలిగారు దగ్గించ
వననరము లేదనుకున్నారా గామాల్!

గాంధీమొదలు చిన్నవాడిదాకా కాంగ్రెసు
వారు ప్రచారానికి పెట్టలే బహిరంగసభలుకెట్టి
పుష్కారాని గావిస్తారు కాని మన జస్టిసువారు
గుడు పుకానీలతో ముగిస్తారు. బహిరంగ
సభల తమ పరపుకు నష్టమకా లేక మొఖం
చెల్లకా!

కాంగ్రెసులో పదవీ స్వీకరణవిషయమై
భిన్నభిన్న ప్రాయోజనాలు కాట్టి కాంగ్రెసు
వారు యంతరంగము ఏమి తేల్చలేక బహిరంగ
కాంగ్రెసు : గాక ఒక చార్టర్ పెట్టారు. చివర
మొదట్లోనే జస్టిసు ముఖాలోనే ఆంగ్లము
మరల కలగడం వలననే భారత జేతమంతా
అల్లకొనుండే కాంగ్రెసు మహమ్మదీయం శేదా
భిప్రాయం అందడంతో ఆక్రమించుకుంది! ఇప్పుడు
జస్టిసు అభిప్రాయం శేదావాన్నా ఒక నిర్ణయానికి

వచ్చిన తర్వాత వీరివ్యవస్థన యేలాగుండేది,
యిప్పుడు అసెంబ్లీలో కాంగ్రెసుపార్టీ మాపు
యన్న నడవడిమీదే ఆదర్శప్రాయంగా పార్టీ
అంతా ఒక్కమాటమీద అసెంబ్లీని వుట్టూరి
లాగించడం ప్రజల ప్రతిజ్ఞ! చదివి విషయాలు
గ్రహించడంలేదని బొబ్బిలిరాజాగారు పాపం
యింతా ఆధిమతాని పడివున్నారా! లేక
తెలిసికూడా ఎలక్షన్‌కోసం యీ విధంగా
మాట్లాడుకున్నారా.

జమీందారీ ప్రజాశాసన రైతుల పరిస్థితులను
తగులేయటకు నీటికనకులకు సంబంధించిన
నిబంధనలు కలగజేయవచ్చును. అట్లుయే యీ
నిబంధనలు తయారు అయినాకా వెంటగిరి బొబ్బి
లివారల ఎంత దృష్టం ఖర్చుపెట్టి నీటికనకులను
వృద్ధిజేకాకా రెఖలు కాస్త ఎందుకు ప్రకటించ
కుండదు! యిందుకు బొబ్బిలి వెంటగిరివారు
పూనుకుంటారా! లేకపోతే వట్టిమాటల ఆడం
బరమే అనుకోవాలి.

జస్టిసుపార్టీ భావికార్యక్రమంతో జేతపరిస్థితు
లకు తగినట్లుగా రాష్ట్రమంతా రాత్రిపాఠశాల
లను పనికి పాఠశాలలను తెలకొల్పి ప్రాథమిక
విద్యను వ్యాప్తిజేయటకు 10 యేండ్ల విధానాన్ని
యేర్పాటుచేసింది. మునుపు మద్యపాన నిషేధాని
కనిపించిన 20 యేండ్ల ప్రజాశాసన యే
ర్పాటుచేయటం జరుపబడిందో కొంచెం తెలిసి
వున్న అంగళ్లకు తగ్గించడానికి బడులు
కొత్తఅంగళ్లను తెలకొల్పడం మద్యపాన నిషేధం
అరికట్టడం ఆ ఆర్థికమాట జస్టిసు దిక్కుపడితే!
ప్రాథమికవిద్యా విధానం మద్యపాన నిషేధ
విధానానికి తుండోడి అవుతుంది.

జస్టిసుపార్టీ భావికార్యక్రమం మీమాంస
కర్తమంత్రిగోప్పనని చాటుయినా కేబినెట్‌రాజా
గారు దీనికంతా దబ్బు ఎక్కువండి తెల్లవారు
ఇప్పుడే మునుమానీ ఆరు శత శుక్లాశ్రీ
ఆదాయాభివృద్ధి కూర్చాడు యిట్టి యాదవ్వు
తో భూమిని తమిళం చేస్తామిదే! బొబ్బిలి
పుంతుండికా! జమీందారీ వా రిక్కడనున్నా

మారలేక వీరిమాటలకు (రిమిన్ వాలెనైజా
వుంటారా చెప్పండి!

ఆంగ్లేష ఉద్యోగులకు జీతాలు తగ్గించడానికి
వీలులేదంటారు బొబ్బిలివార. సత్సరిపాలనకు
సత్సత్వం గల సివిల్ ఉద్యోగియులు అవసరము.
ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతాలుగాని, స్థానిక సంస్థల
యందలి వారి జీతాలుగాని తగ్గించు చేసే యెడల
చాల కలవరము కలుగుతుందట. వీరు యీమధ్య
ఇంట్లాంటి సంచారము చేసే వచ్చారే అక్కడ
ప్రభాకామాత్యుని జీతమంతో యితర ఉద్యోగ
స్థుల జీతమంతో మాటవానిలా విచారించి,
(ప్రభుత్వోద్యమం యేలాగుండో తెలుసుకొనిన
చ్చారా! ఇందుకు సమాధానం ప్రభుత్వం దబ్బు
తో తాను పోలేదంటారేమో! ఇప్పటికే తెలక
పోతే యిక్కడ తెలుసుకొని ఆ జీతాలు ఇండి
యాలో ఎందుకు అమలు పెట్టుకుందో కారణం
తెలుపుతారా!

జేతమంతా ప్రాంతీయత పెట్టి ఏళ్లమయం
చేసిపారజేస్తావారు. తమ ఎట్టిట్లతోవుండే నమ
లకు చెప్పలకు గతిలేకుండా వుండేటప్పుడు
జేతానికంతా వీరేమో చేస్తామనడం సామానం
కనూ! ఉట్టికొక్కలేనప్పుడు స్వల్పాని తెక్కుతుం
దట! మునుపు వెంటగిరివారు ప్రభుత్వంవద్ద
చెప్పల రికేవరని తీసుకొన్న రు1 లక్ష అప్పులో
కూడా వారిప్రకారం యితర విధంగా ఖర్చు
పెట్టుకొన్న సంగతి బొబ్బిలి దొరగారికి తెలియ
గామాల్! సంతకృతానికి యిన్నిరూపాయలు
ఖర్చుపెట్టి తమ ఎట్టిట్లతోనే చెయ్యటం వర్తమా
రికేవరచేస్తామని వెంటగిరి, బొబ్బిలి దొరల ఒక
ప్రకటన చేస్తారా నేడైకా! ప్రభుత్వంవారు
తాము ప్రజలకు చేసిన కుట్రని ప్రకటనలు గామి
నుకొంటూ వుండేటప్పుడు, యీజమీందార్లు
ఎందుకు ప్రజలకు నచ్చచెప్పకుండదు!

బ్రిటను సామ్రాజ్యంతోవుండే జనసంఖ్యలో
భారతీయులే అధిక సంఖ్యాకులైకా, వారికి యి
తరులకున్న వాక్కులు, స్వాతంత్ర్యం అనేది
కూడా లేదు. సామ్రాజ్యంతో వుండే మొత్తం
జనాభా 49% మిలియన్లయి ఒక్క యిండియా
లోనే 810 మిలియన్ల మందున్నాను. ఈ 850
మిలియన్ల మందిని 11000000, స్కాట్లండు, కెన్యా
4 మిలియన్లమందిని కలిగివుండి విజయవా పు
న్నాయో! ఇండియా ఎంత వివేకవదేవుండో
నెవ్వరూ.

మైత్రీయ మొదలు, మన బొబ్బిలి దొరగారే

(ప్రజల్లో వుండే అజ్ఞానాంధకారాన్ని పారదోలి
జేతమంతా విద్యావ్యాప్తం చేస్తామంటారు.
ప్రభుత్వంవారు విద్యావ్యాప్తికి ఎంతభనం వ్యయ
పరస్తాలో కొంచెం గమనిస్తే వీరు చెప్పేకంతా
సాధ్యం అవుతుందా అని సంశయం కలుగక తప్ప
దు. 1929 సం||లో ఇండియా ప్రభుత్వంవారు
18,18,10,145 లను ఖర్చుపెట్టి వుండగా 1934
లో రు 11,47,02,150 లు మాత్రమే కర్చుపె
ట్టారు. అంటే మనకి 0-8-9 లన్నమాట.
ఒక్కలందను నగరంలో జనాభా 48,85,825
మంది వుండినా 1,24,02,948 రూపాలు అనగా
రు 16,58,72,578 లు ఖర్చుపెట్టబడుతూ వున్న
నంటే భారత జేతానికి, లందనుకు భేదం ఏనుక్కు
దోమకు ఎంతవుండో అంత వుండన్నమాట.

ఏమయ్యా దీనికి కారణం అంటే దబ్బులేదం
టారు. ఇండియాకన్న ఎక్కువ వ్యాపారం,
దబ్బుగల జేతాల్లో వుండే ప్రభుత్వోద్యోగుల
జీతాలన్నా ఇండియాలో యిచ్చే జీతాలు అధిక
ంగా వున్నపుడు, ఇతర జేతాల్లోవుండే సాక
ర్యాలు ఏలా కలుగగలవో చెప్పండి! ఒకప్పుడు
విద్యార్థులంతాగావుండి పాఠ్యాధ్యక్షులు ఆక
ర్షించిన హిందూజేతంలో యిప్పుడు దబ్బులేదనే
పరిస్థితులు కలదానికి కారణం యేమో ప్రతిపాద
అతోడించ తగింది.

విద్యా విషయాన్ని గురించి 1938-39 సం||
రానికి ప్రభుత్వంవారు ప్రయోచించిన రిపోర్టులో
ఇండియాలో విద్యవిద్యాలయాల్లా విద్యార్థులు
పూరితిరక్కుండా వున్నారని (చాకారు. రెఖలు
కొంచెం పరిశీలిస్తే యీ ప్రకటన సత్యమార
మొదని తేల్చుంది. 45 మిలియన్లకు గ్రేటురి
టనులో 16 యూనివర్సిటీల్లా 1938 లో 58998
విద్యార్థులుంటే, 858 మిలియన్లకు గ్రేటురి ఇం
డియా, బర్మాలో 18 యూనివర్సిటీలు మాత్రం
వున్నారంటే ఇండియా స్థితి ఎంతహీనంగావుండో
అద్దంకలె కన్నుకుంటుంది.

మన తెలివిన రిపోర్టులో యింతో విషయం
కూడా వుంది. బ్రిటిషు వుద్యోగములుగాని, రాజ
కీయ కేర్తలుగాని, ఇండియాలో ప్రజ్వరిల్లి వుండే
నియత్యా గమనమును సరిగ్గ పరీక్షించుకా వ
న్నారే. ఇది సత్యమేనమాట. నియత్యాగంకల
గించాలంటే విజేతాల్లోండి ఏమి తీసుకోక త
వరంలేదు. భార్యం ఇండియాలో ఏ. ఏ. కుర్చు
లు, వీరేశ్వరంబడికాయా వాటినిని
ద్దరిందొట్టుయి
అంగీకరించుకా

(వీరికా

బహిరంగ లేఖలు

మద్రాసు ఆసెంబ్లీ ఓటర్లలిస్టు

1

గౌ. బాబ్జీలి రాజాగారికి, క్రధానమంత్రిపుంగవులు.

ఆర్యా,

తమరు గడచిన సెల 22 తేదీ తెలవాదలో గావించిన మహాపత్యానమగు జన్మినుపార్టీవారు గావించిన మన కార్యాలను గురించి పాశుటూ "ఆయుశ్యద కళాకాల స్థాపించి, ఆయుశ్యద వైద్యమునకు ప్రాముఖ్యతనిచ్చి వల్లెలలో వైద్య కాలం సెలకొల్పితిమి" అని ధంకా జతయించారు. అయితే జన్మినుపార్టీలో ముఖ్యులగు మహారాజాగారి భక్తులగు గల నెల్లూరు జిల్లా బోర్డువారు తే 24-8-36 ది జరిగిన బోర్డు సమావేశంలో తరికి, తోటపల్లిగూడూరులలో వుండే ఆయుశ్యద ఆసుపత్రులను ఎత్తివేయాలని తీర్మానించారే దీనికే సమాధానమిస్తాను?

-ఒక ఓటరు.

2

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగారికి ఆర్యా,

కృష్ణపట్నంలో 2 వ మైలు 2 వ ఫర్మాగు కాల్యరేవు వద్దనుండి అనంతపురం కెనాల్ వరకు ఒక కోడ్డు నిర్మించవలయునని రెండు సంవత్సరములనుండి జరిగే అంతాళక ఫలితంగా తమరు కోడ్డు కేయించెదమని వాగ్దానము చేసియుండిరి. కాని యంతవరకు కార్యరూపీదా కనుపడుట లేదు. తమవాగ్దానము తెరవేయకొనెదరుగాక యని కోరుచున్నాము.

-ఒక ఓటరు

3

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులకు:-

జరిగి దండిగుంట ఆయుశ్యద ఆసుపత్రిని ఇంగ్లీషు ఆసుపత్రిగా మార్చునన్నది తెలిసి, తరికి, దండిగుంట, రామతీర్థము, పిరారెడ్డిపాలెం, దిన్నె, వాడర్ల, దంధూరు, పురికి, గోగులపల్లి, పట్టణపుపాలెం మొదలగు గ్రామములలోని భూస్వాములు, రైతులు మున్నూరుమండి జిల్లాలో దుక్కు ఒక అడ్డవి పంపుకొనియుంటిమి. అందులో ఆయుశ్యద వైద్యకాల ఎట్లు గడచిన పదకొండు సంవత్సరములనుండియు జనానరంజకముగ పని చేయుచున్నదియు ఇటీవల యీ ప్రాంతముల విజృంభించిన మలేరియాను ఆయుశ్యద చికిత్సలు నిల్పివేయుటలో యెట్లమోముగ పనిచేసినదియు ఇంగ్లీషు చికిత్సలకంటె ఆయుశ్యద చికిత్సలెన్నియోమందులు మాకు ఫలప్రథములై మాతేనా ప్రశ్నకుల కెంతయు అనుమాలించి ప్రజల వచ్చుకమును గాఢాభిమానమును యే కథముగా మార గొనిపడియు వికరింపబడి, ఇంకను అచ్చటచ్చట చాలకొద్దిగ గిన్నెయి మలేరియాకు స్పెషల్ డాక్టర్ లేకనే అవసరమగు సందర్భములలో ఇతర మలేరియా స్థలములందులె యేంట్లద్వారా వుతయోగించుటకు కలయునంత కైవకాను ఆయుశ్య దవైద్యాలయమునకు పంపి డాక్టరువారు దానిని గమనించుచుండుటలు ఏర్పాటులు చేయుటకు తమ సదరు వైద్యకాలలో ఒక మంత్రసానిని ని ఆయుశ్యదాధిపతిగారిని పంపి వ్రాసి యీ ప్రాంతముల వచ్చి వైద్యకాల

కావలి తాలూకా

Table with 3 columns: Name, ... , Value. Rows include: పోగవోలు (1048), సోమవరప్పాడు (1468), చిన అన్నయ్య (1097), కొండాపురం (1215), చిన రాజ్ (1114), జలదాకి (1868), కావలి I (1991), కావలి II (845), తుమ్మలపేట (1158).

11184

వైవిధ్యముగా యీ తాలూకాయందు లెక్కనీటివ ఆమెట్లీ ఓటర్ల సంఖ్య గలదు. రానున్న ఎన్నికలలో రంగువెట్టెల నిర్ధారణ మునుపటిదికి రానున్నది. నిరంకుశాధికారులు, నిరంకుశత్వమునకు లోబడ వలసరములేకనే, ప్రతివారును తమ స్వతంత్రతను బహిరంగపరచుటకు, సంపూర్ణాభివృద్ధిముగలదు గాన సహజీయ, విభాజీయ స్వమతభేదములకు స్వస్తి చెప్పి రానున్న ఎన్నికలలో సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వమే ప్రధానాభియముగల కాంగ్రెసు సంస్థనే బలపరచి భారత జేత బానిసత్వ నిర్మూలనకై యీ తాలూకా ప్రజలెల్లరు ముందంజ వైచేదరుగాక యని కోరుచున్నాను.

ఎ. శ్రీరామమూర్తి,

మేనేజరు, కాంగ్రెసు అఫీసు, కావలి.

కావలి తాలూకా కాంగ్రెసు మహాసభ

వైమహాసభ అట్టోబరు మాసమున ప్రజల దంకి గ్రామములో జరుపబడును. సభకు శ్రీయుతులు డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి శీతారామయ్య, చెరుకువాడ వెంకటవారింవాయి, జేకోవారక కాశీశామని కాగే శ్రవరావు పంతులు, ఆచార్య రంగాగార్లు నిర్వేయుదురు. వివరములు ముందు తెలుపబడును.

-ఎ. శ్రీరామమూర్తి,

మేనేజరు, కాంగ్రెసు అఫీసు, కావలి

తెలియుచున్నది. మరియు స్పెషల్ డాక్టరువారిచే విరివిగా వాడబడిన కైవకావలన వైద్యపు వ్యాధులు, తరికటి, చెవులు ఆయుశ్యదములల్లనే మాకు నెచ్చుది కావలసియుండెను. హెల్త్ ఓఫీసు వారు చెప్పియుటగాక స్త్రీను నెత్తునభేదులు, వాపు, కన్నరాలు ఆయుశ్యద వైద్యములల్లనే ఎక్కువగ నెచ్చుతించినవి. కనుక దయామయులైన బోర్డులోని సభ్యులందరు వెంటనే ప్రత్యేక సభను యేర్పరచి వెనుకటి తీర్మానమును రద్దు గావించుదురని ప్రార్థించుచున్నాము. ఆయుశ్యద ప్రాతానవాసన ముందంజవేసిన తమ బోర్డు వెనుకట తిరుగా యడుగిడక క్రొత్త వైద్యకాలం నెర్పరచుటకు ఓటలేతున్నను ప్రస్తుతము పంపిణీ తిలోమన్న యీ ఆయుశ్యద వైద్యాలయములను ఇచ్చటకేయుంచి తేలియవైద్యము నాదరించి తేకాభ్యున్నతి మార్గదర్శకులగుటందరి విన్నవించుచున్నాము.

-వరణి దండిగుంట ప్రాంతపు రైతులు.

యం. యస్. బీడిలు, కాళహస్తి.

అదృష్ట ప్రయాణాలు.

Advertisement for M.S. Beedies Kalahasti featuring a portrait of a man and text in Telugu and English.

0-4-0 మొదలు 5-0-0 వరకు ప్రయాణాలు కెట్టి యున్నాము. మీ యదృష్టము. మా. బీడిలా మన్నది.

రతిమాత్రలు

శ్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనివీటిర్పబడివియే?

ఇందు రస విషయము చేర్చక కన్యారి, బంగారు, హిమాలయవర్షక వనమాలికలతో గొప్ప యోగీశ్వరునద్ద గ్రహించి మనలికము లోకములో లేకుండవేయుటకు వీర్యముల్యము లేనివారికి లేవన శక్తికలిగించుటకు సంతాపప్రాతేతి శ్రీలకు పురిలిమ్మ వెట్టుటకు ప్రయత్నించి ఈమహాయోగ రాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి. సంతోషించక వాడితిరుదు, లేదా విచారింపిన లాభమున్నదా? గుణములేనివో డబ్బు వాడుకుంటుము. అరగంటలో వీర్యమును రాయివలెజేసి రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగలేయుటలో వ్యవకై పనికిరావు. మాచెడతల కాద్దవ్రాయుము.

డాక్టరు

ఎ. సాంబమూర్తి.

వికారి.

80 మాత్రలు రెండు-0.

కాపీలు 80 మాత్రలు రెండు 8-0-0.

Dental Hospital. Trunkroad, Nellore.

దంత చికిత్సాలయము

ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరు.

పండ్లు మానవ సౌందర్యమునకు ముఖ్యమైనవి.

కాన శుభ్రముగా నుంచుకొనుదు

పండ్లను పరిశీలించుటకును, శుభ్రపరచుటకును, కొత్త పండ్లుకట్టుటకును, వివిధ మైన పల్లు నొప్పలను కుదుర్చుటకును ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

సలహాయిచ్చు కాలము:- ఉదయం 7-30 నుండి సా. 5-30 వరకు

డాక్టర్లు:- ఎ. తంబూ, కె. మోహనరావు.

పండ్ల వైద్యులు

జీతము మీద ఆర్గనైజర్లు - యేజంట్లు

ప్రతిజిల్లాకును తాలూకాకును లక్షణమే కావలెను.

ఈ ఆద్రస్తుప నాయకత:-

బి. జె ప్రసాదరావు, సూపర్ టుండెంటు ఆఫ్ యేజన్సిసు, 674 ఆ. రివీధి, నెల్లూరు.

కాప్టర్ ఆఫ్ ఇండియా ఇను సరిన్ను కంపెనీ, లి మి లెడ్ (హైదరాబాద్, అహమదాబాద్) లో సంస్థానప్రభువులు, గొప్ప ప్రభుత్వోద్యోగులు, వాణిజ్య ప్రముఖులు వైరక్తులుగ నున్నారు.

చర్చను నిలువవలెను.

కృష్ణయ్య చాదరిగా సవరణను గురించిన చర్చను కేటికరకు నిలిపివేయవలెనని పి. ఆర్. రెడ్డిగారు ప్రతిపాదించుచు, ప్రభుత్వ సభ్యులు మొదట ప్రతిపాదించిన చట్టమున 8, 9 క్లాజులు, అనంతరము భావించితిమి చేర్చియుండుననియు, అది ఇప్పుడేవిధముగ సవరణయ్యుతో నుదాహరణముగా వచ్చినదియు పలికిరి. ఉభయ పక్షముల వారును ఈలోగా జాలోచించుకొని, సరియగు కార్య విధానము నిర్ణయించు కొనఁజేసుకొను సావకాళి మొసగుట అవసరమని పి. ఆర్. రెడ్డిగారు పలికిరి.

డివాన్ బహదూరు ఎం. గోపాలస్వామి మొదలియ్యగారు ప్రతిపాదన బలపరిచిరి.

బొమ్మిలి రాజాగారుగూడ, చర్చను నిలువవలెనను ప్రతిపాదన బలపరచుచు, 8, 9 క్లాజులు, ఇశాందారులకును, రైతులకును రాజీ పద్ధతిగా ప్రతిపాదించబడినదియు, ఇశాందారుల ప్రతినిధు లిదివరకు కేలెట్ట కమిటీలో 8, 9 క్లాజుల సంగీతి రిందిరినదియు, ఇప్పుడు వానిని తొలగించుటకు కారణము గన్పించినదియు, ఇశాందారులకు, రైతులకుగూడ కేలిపరచుచు వ్యాజ్యములను కిక్కించుటకుగాను 8, 9, క్లాజులు చేర్చబడినదియు చెందు వర్తకములలోగా దావాలు దాఖలు చేయవలెనని మాక్రిమీ సదరు క్లాజులందుగలదు గాని, తీర్పు పరిష్కారములు గావించుకొన బడవలెనని లేదనియు, కనుక కోర్టువారు సావకాళిముగ విచారణ చేయుటకు ప్రతిబంధము లేదనియు, కనుక కోర్టులకు దావాల వత్తిడి ఆధికమగునని భయములేదనియు బొమ్మిలిరాజాగారు నడిచిరి.

టి. సి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు ప్రసంగించుచు 8, 9 క్లాజులందలి ఏర్పాటులకు ఇశాందారుల లంగీకరించినది చెప్పుట సరిగాదనియు, మొదటినుండియు దావా మాచనల వెదుర్చుచునే యుంటిననియు చెప్పుచు వెలెట్ట కమిటీ నిశ్చయమునండి ఉడచారించిరి.

రెండు సంవత్సరములలోగా దావా వెచ్చుటకు ఇశాందారుల అభ్యుదయమొదల, అతడ కిది అన్వితంకను గోల్పోవలసినదేనని శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు ప్రశ్నించుచు, అంతకంటె భగ్గ వివిధము మరయుకటి యుండకాలదనిరి.

వోటులకు లెట్టగా చర్చను నిలుపియుంచవలెనను ప్రతిపాదన అత్యధిక సంఖ్యాకులచే కామోదించబడినది.

8-వ క్లాజు వదలివేయబడుట.

ఇశాములచట్టమును గురించి ఈనెల 2 వ తేది ఉడయము చర్చ తిరిగి సాగించబడినపుడు 8 వ క్లాజును పునరుద్ధరింపవలెనని పి. వి. కృష్ణయ్య చాదరిగా తాను ప్రతిపాదించిన సవరణ నుప సహరించుకొనుచుంటి ననిచెప్పుచు, రెవిన్యూ సభ్యునితో ప్రసంగించి యుంటి ననియు రెవిన్యూ సభ్యుడా సందర్భమున గావించిన వాగ్దానమును పురస్కరించుకొని తానీసవరణ నుపసహరించు కొన నిశ్చయించుకొంటి నని చెలిపిరి.

పి. ఆర్. రెడ్డిగారు:—వాగ్దాన మేమియో సరివారుగూడ చెలిపికొనుట కవకాళి మొసగుటకుగాను రెవిన్యూ సభ్యుడు గార ప్రసంగమునకు సంబంధించిన వివరముల చెలిపెదరా?

రెవిన్యూ సభ్యుడు సమాధాన మొసగుచు, వెలెట్ట కమిటీవారు తొలగించిన క్లాజుల పునరుద్ధరించ మొదల, చాల చిట్కము గలవగుచున్న నని పలికిరి. సదరు క్లాజులు పునరుద్ధరించినవో, రైతులకును, ఇశాందారులకు అనవసరముగా దావాలు ప్రార్థించుటకును, ఉభయ పక్షముల అనుసరముల క్షయప్రయాసలతో గావలసి

మదరాసు శాసనసభ.

ఇ నా ము ల చ ట్ట ము .

ఒక సంవత్సరపు శిస్తు నష్టపరిహారము

(గతసంచిక తరువాయి)

యొందును. ఇది కేవల మసవరణము. ఈ శాసనము క్రింద నిబంధనల గానియ నధికారము ప్రభుత్వం వారికి గలదు. ఇశాందారుని ప్రాతినిధ్యముయొక్క రాయితీ భూమియొక్కను విషయమును నిర్ణయించుటకుగాను, ప్రభుత్వము వారాని బంధనల యధికారమును పురస్కరించుకొని, ఏర్పాటులు గావించి, ఉభయములకును సౌకర్యమును కల్పించి నిర్ణయించెదన అని, రెవిన్యూ సభ్యుడు చెలిపెను.

స్వంతభూమి - రాయితీ భూమి.

పి.కానో భూమి జరిగిందానని స్వంత భూమియొక్క, రాయితీ భూమియొక్క విషయమును నిర్ణయింపవలసినదనియు, ఏ యే పరిస్థితులను ఆలోచింపవలెనో 9-వ క్లాజునందు నూచింపబడినది.

ఇశాము గ్రామముల సందర్భమున, 1918 సం॥ చాల్తె 1 తేదికి పూర్వము సదరు భూమి ఇశాందారుని స్వంత భూమిగ కవులును కొనుగబడుచుండెనా లేదా యను విషయము జాలోచింపవలెనని టి. సి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు సవరణ నుపపాదించుచు, ఇదివరకు రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రతిపాదించిన చట్టములో నీనిబంధన గలదనియు కాని, కరువార తొలగింపబడినదియు, ఇదివరకున్నదానికే తిరిగి చేర్చవలసినదని తాము కోరుచున్నామనియు పలికిరి.

పి. వెద్దిరాజుగారు సవరణను బలపరిచిరి.

ఎం. జి. పట్నాయకుగారు సవరణ వెదుర్చుచు ఇది చాల ప్రమాదకరమొదనియు 1918 సం॥ పూర్వము, గ్రామముంతయు పూర్తిగ ఇశాందారుని స్వంతభూమిగ కవులకొనుగబడుచుండిన ఇశాములచాలగలదనియు, ఈసవరణ సంగీకరించువో, సదరు ఇశాముగ్రామములు ఈచట్టము నుండి పూర్తిగ మినహాయించ బడుననియుపలికిరి.

వెద్దిరాజుగారు:—మే ముపపాదించిన సవరణలోని పదము లిష్టములేనివో, వెనుకటి రెవిన్యూ సభ్యుడగు శాంతిల్లుగారి చట్టమునందలి వాక్యములను అంగీకరింపవచ్చును.

రెవిన్యూసభ్యుడు సవరణ వెదుర్చుచు, పూర్తి పక్షులవాదమునందు చాలబలము గలదని అంగీకరించిరి. కాని దీక్షముగ జాలోచించి, గతంపబడిన, ఈచట్టమునందలి వాక్యములను సవరించుట ప్రమాదికరము గావచ్చుననిరి.

సవరణను వోటులకు లెట్టుగావీగిపోయెను.

కుడివారము మాక్కునిర్ణయము.

ఈచట్టము అమలులోనికి వచ్చిన 2 వర్సరములలోగా ఇశాందారు, 1988 సం॥ నవంబరు 1 వ తేదికి ఇశాములో తనకుడివారము మాక్కుగలదనియు అప్పటినుండియు సదరు మాక్కును తానే అనుభవించుచుంటిననియు ప్రకటించవలెనని స్పెషలు ట్రిబ్యునలు యెడుట ఇశాందారు దరఖాస్తులు దాఖలుచేయుకొనునెనని 9(ఎ)క్లాజు నందు నిధింపబడినది.

స్పెషలు ట్రిబ్యునలకు బంతు కలెక్టరు అను పదము చేర్చవలెనని టి. సి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

రెవిన్యూసభ్యుడు సవరణ వెదుర్చుచు, కుడి వారముమాక్కును పరిష్కరించుటకు ఎటులనో ట్రిబ్యునలు నియమించ బడుట అవసరమనియు అందుచే దరఖాస్తునుగూడ సదరు ట్రిబ్యునలు యెడుటనే దాఖలుచేయుటచికమనియు చెలిపిరి.

సవరణవీగిపోయెను.

ఇశాందారులకు పరిహారము.

1988 సం॥నవంబరునెల 1 వ తేదికి కుడివారము మాక్కు ఇశాందారునికి గలదనియు, అప్పటి నుండియు కుడి సదరు మాక్కును అనుభవించుచుండెననియు నిర్ణయింపబడిన భూములను రాయితీ భూములుగ నిర్ణయింప వలెననియు, సదరుభూములలో జిరాయితీ మాక్కు కొనుగవలెనని రైతు దరఖాస్తుచేసినయెడల సాలీవా శిస్తునకు 2 1/2 శెట్లకు మించనివిలువమును పుచ్చుకొని జిరాయితీమాక్కు కొనుగవలెననియు, ఈ మొత్త

మును గురించి ఉభయపక్షములవారికిని సమాధానము కుదరనియెడల, పరిహార మొత్తమును నిర్ణయింపవలెనని కలెక్టరును దరఖాస్తు చేయవలెననియు అతడు సాలీవా శిస్తునకు 2 1/2 శెట్లకు మించకుండ పరిహారమును నిర్ణయింపవలెననియు చట్టముగా నూచింపబడినది.

రెండున్నర శెట్లు అనుపదమును తొలగించి, పి. హాలు శిస్తునకు సమానముగు మొత్తమును పరిహారమును విధింపవలెనని పి. రామలింగారెడ్డిగారు సవరణ నుపపాదించుచు దాద్ర్యమున ముడిగి తేలుచున్న రైతులు అందులో ముఖ్యముగా కేటికరకమాండ్యమునందు 2 1/2 శెట్లు శిస్తును పరిహారముగ కొనుగ జాలరనియు, జిరాయితీ మాక్కురయుగలకు పన్నుచాక్కునియు దీని కొనుగకుట ఫీజును విధింపరాదనియు పలికిరి.

పి. వి. కృష్ణయ్యచాదరిగా సవరణను బలపరిచిరి.

టి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారు సవరణ వెదుర్చుచు, ఇశాందారుల మాక్కులను లాగు కొనుచ్చువును, వానికి కిగి పరిహారమునైన కొనుగకు జూరవలెననిరి.

పి. సి. మత్తుచెట్టిగారు సవరణ వెదుర్చి, ఇశాందారులకు పూర్తిపరిహారము కొనుగవలెననియు లేనివో అసలు మూలమునలెననియు పలికిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు, ప్రసంగించుచు ఇశాందారుల మాక్కును తొలగించుచుంటి నునియు దానికి పరిహార మొసగుట ధర్మమనియు, ప్రభుత్వమువారు భావించునెడల, జూరయగును పరిహారమును నిర్ణయించుటకు కోర్టుల కధికార మొసగువలెననిరి. అటులగా, రాజప్రతినిధిగారి ఆశ్చర్యమున కప్పించుకొనుటకుగాను పరిహారము కొనుగవలెనని ఏ మాక్రిమిచ్చినను ఇర్వయ్యననిరి కాని అది జూరయగుగాదనిరి. అంతయు గాక, ఒక సంవత్సరపు శిస్తును పరిహార లగ కొనుగవెడల 2 1/2 ధర్మగుణముచే తక్కువ శిస్తును పుచ్చుకొనుచుండు ఇశాందారులకు అజూరయను జరుగుననిరి. కనుక బహుదానము బట్టి పరిహార మొత్తమును నిర్ణయింపవలెనని గోరిరి. ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశము జూరయగును పరిహార మిప్పించుటయొ యనువిషయమును స్పష్టపరుపవలెనని గోరిరి.

ఎం. జి. పట్నాయకుగారు సవరణను బలపరిచిరి.

ఇశాందారులకు కుడివారము మాక్కుగల భూములలో జిరాయితీ మాక్కును గోరు రైతు నుండి రెండున్నర సంవత్సరముల శిస్తునకు మించని పరిహారమును గోరవచ్చునని, చట్టము నందుగల నిర్ణయమును సవరించి, ఒక వర్సరపు శిస్తుతో సమానముపరిహారమును మాత్రము గోరవచ్చునని కావించవలెనని చట్టమునది రామలింగారెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిన సవరణనై చర్చ సాగింపబడినది.

ఎం. జి. పట్నాయకుగారు సవరణను బలపరచుచు ఇశాందారులకు గల కుడివారము మాక్కునకు విలువగట్టికలెదనియు, దాని విలువ కూర్చునియు నడిచిరి పరిహారములేదను గాక ఇయచే రాజప్రతినిధిగారు, వెనుకటి చట్టము ప్రోత్సహింపిరి. అంతాశ్చర్యమున కప్పించుకొనుటకుగాను, కామయ్య శిస్తుగ ఒక సం॥ పరిహారముగ నిర్ణయించుటకు మాక్కునకు, రైతునని నిశ్చయించి చట్టము చేర్చవలెనని కలెక్టరుచేయబడుట

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము.

ఇది రక్త హీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహప్రవాహములు, సుఖసంతోషములు, నిస్సత్తువ, కడుపులోమంట మొదలగువ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు గాంతిని మోయునకు తేజస్సును నిచ్చును. ఈమేలై యశావధమువలన నెండిరో వాగ్గోగ్యవతులై నార.

పెరికుటిర ఎగ్గూరు మదరాసు.

పి.కె.ఎల్. శివారామయ్య శ్రీధర్ - రేలవాడ.

తుంగభద్ర ప్రజలు

నాలుగు ప్రభుత్వములమధ్య నలుగురుచుండుట

హైదరాబాదు సంస్థానములోని కొన్ని భాగములకును, మద్రాసు రాష్ట్రమునందలి దత్తమండలమునకును తుంగభద్ర ప్రాంతాన్ని ఆక్రమణపరుచుచున్నది. అధికారిలు గ్రహించియున్నారు. ఈ ప్రాంతములు ప్రతి సంవత్సరమున షామరాధిపతి అగ్రవస్తువునుటచేత కర్ణాటక ఈ ప్రాంతములపై పరిశీలనన అవకాశము కల్పించుచున్నది.

తెగదా

అయితే నీటిపంపులను వివరములలో కాలుగు ప్రభుత్వములకు గలిన తగాదాలను కలపెట్టబడిన ప్రాంతాన్ని ప్రారంభించుటచేత ప్రజలు కోపముగానున్నది. యిది పూర్తి అయినచో అనేక ప్రాంతములను షామరాధిపతి గురిగావలసి యుండెడిదిగాదు. ప్రారంభ పరిశోధనలపై మద్రాసు ప్రభుత్వమును, హైదరాబాదు ప్రభుత్వమును ఎన్నియోలక్షల రూపాయలను వ్యయముగా వినిపించి, యి కను స్క్రీములపై కర్ణాటకముగా వింత బడుచున్నది. కాని ఎంతవరకు వ్యయము చేయుచున్నను, నీటిపంపులను వివరములలో వివిధ ప్రభుత్వములను సమాధానపడెనది ఏమియును ప్రయోజనము కావరాదు. అంతవరకును యీ స్క్రీములు నిష్ప్రయోజనముని చెప్పవచ్చును.

వరిమార్పము

ఈ తగాదాను పరిష్కరించుటకు యిండియా ప్రభుత్వమువారు ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసియున్నట్లు మనకు విచిత్రము. అయితే ఈ కమిటీ నిర్ణయములేవియో తెలియవచ్చుటలేదు. కాని వివిధ ప్రభుత్వములనుగలసి యొక సమావేశమును ఢిల్లీలో జరుపుకొనియు అందు యీ తగాదా పరిష్కరింపబడుననియు తెలియుచున్నది.

ప్రాంతాన్ని వివరములు

ఈ సందర్భమున ప్రాంతాన్ని వివరములను కొంతవరకు తెలిసికొనుటకుంచిరి. వల్లభురము సమీపమున తుంగభద్ర ప్రాంతమున ఒక రిజర్వాయరును మద్రాసు రాష్ట్రమునకు వినియోగపడు అంక ప్రాంతాన్ని పాదపుల యొక్క కాలువ, హైదరాబాదు ప్రాంతాన్ని గంగిరెడ్డి ప్రాంతములకు చెందిన కాలువలను యివి ప్రాంతాన్ని వివరములు. హైదరాబాదు సంస్థానములో ఇంకొక ప్రాంతమును మరయుచున్నది. భారతదేశములో ఇదియే పెద్ద ప్రాంతాన్నిగలదని చెప్పవచ్చును.

రం ఏండ్ల చరిత్ర.

ఈ ప్రాంతాన్ని నిన్ను మొన్నటిదిగాదు-యిది రం ఏండ్లవారు కలపెట్టబడినది. ఏండ్లు భూగర్భము గడచిపోవుచున్నను యింకను యిది కార్యరూపము చాల్చలేదు.

ఇంగ్లీష్ కమిషను

తుంగభద్రనీటిని దత్తమండలములకు హైదరాబాదు సంస్థానము నుద్దేశ్యముతో వెంటనే సర్వే చేయించబడెనని ౧౯౦౨ మార్చిలో ఇంగ్లీషు వారు కమిషను మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు సూచించిరి. ఏడవ, ఏనియూ, బర్మో ఆనంతపుర మండలములు మద్రాసు రాష్ట్రములో ఎప్పుడైనా షామరాధిపతియగుటచేత, ఈ మండలములు ప్రాంతాన్ని లాభము పొందునట్లు చూడవలయునని కమిషను సూచించియున్నది. హైదరాబాదును ప్రాంతాన్నిగలదని తగిన పూర్వముల జూరునట్లు చూడవలయునని కమిషనరు సిఫార్సు ౧౯౦౩ లో ఇంగ్లీషు ప్రారంభించ

లాభ ఆంధ్రీగారు అధ్యక్షతననొందిరి. సగము నీటిపంపులనుగలనుటకు తమకు హక్కుగలదని హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు ఆసక్తితో వెల్లడించిరి. అట్లుపయోగించుటకు వారికేమియు హక్కులేదని ఆంధ్రీగారు వాదించిరి. అందువలన ఈ సమావేశములను ఎట్టి ప్రయోజనమును గలుగలేదు. ప్రాంతాన్ని అట్లులే నిలచిపోయినది. యిట్లు కొన్ని సందర్భములు గడచిపోయినవి.

మద్రాసు ప్రభుత్వము

యింతలో మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తమ యెన్టీమేటును పూర్తిచేసి భారత ప్రభుత్వమువారికి పంపిరి. అప్పుడు తుంగభద్ర ప్రాంతాన్ని ఆంధ్రీగా లాభ కారిగాదనియు, నీటిపంపులే గలీ లేక అంక సంవత్సరములవరకు నుంచి ముందు కృష్ణా కానీరి ప్రాంతాన్ని కలపెట్టవలయునని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు యిండియా ప్రభుత్వమువారిని గోరిరి. తత్ఫలితముగ యిన్ని సంవత్సరములనుండియు ఈ ప్రాంతాన్ని యిటులే ఆ గి ఘోయియున్నది.

మరియొక సభ

హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారి ప్రాంతాన్ని మువలన ౧౯౧౧ లో మతియొక సమావేశము మద్రాసులో జరిగినది. ఆ సమావేశమునందు తాత్కాలికముగ నొక యెడంబడిక జరిగినది ప్రాంతాన్ని సర్వేచేయబడినది. వివిధ పరిశోధనలు ఆలోచనలు జరిగినవి.

ఆనకట్ట

నదిమీద నిర్మింపలూను ఆనకట్ట పామాన్యపు నీటిపట్టమునకంటె ౧౩౦ అడుగుల ఎత్తున నుండగలదు. నది సప్తయిచ్చయ్యగల నీటిలో ౭ లక్షల ఎకరములు హైదరాబాదు ప్రాంతము, ౭ లక్షల ఎకరముల భూమి మద్రాసు రాష్ట్రమునందును సాగుబడి కాగలదు.

హైదరాబాదు కాలువ

హైదరాబాదు ప్రాంతము కాలువలను మరకు ౧౩౧౫ మైళ్లుండును. ఈ కాలువలను గ్రామము కాలువలను పడచుటగా రెండు మైళ్ల దూరమున నున్నది. కాలువలను దగ్గర నుండి ఈ కాలువ రెండుగాజేరి యుత్తర దక్షిణ గర్వాలు కాలువలై పోవును. మజల నీరెండును గర్వాలు సంస్థానములో మంగంపేటయనుచోట కలియును ఈ చీలు కాలువలయొక్క మొత్తము పాదపులగంగి మైళ్లుండును. కృష్ణానది ప్రాంతములో ప్రారంభించ కలపెట్టిన రిజర్వాయరు నుండి మతియొక కాలువకట్టి, తుంగభద్ర కాలువలో హెంతుదగ్గర కలియుగలదు. ఆచటనుండియు ఆ కాలువ రెండు ప్రాంతాన్నిగలదని వినియోగపడగలదు.

తుంగభద్ర ఆనకట్టదగ్గర ౧౫,౮౦౦ చదరపు మైళ్లభూమి కాలువలచేత ఆక్రమింపబడగలదు. అనగా యింతప్రకారములో కాలువలు పారుచుండగలవు. అనుకూలముగనుండు సంవత్సరములలో ఈ ప్రాంతమునందు అంక నుండి ౧౩౧ అంకలములవరకు వర్షము పడియుచుండును. నది నీటిని స్రవించును వినియోగించుటకై వర్ష పాకము ననుసరించి ఈ ప్రాంతమునందు పది భాగములుగా విడదీయబడినది. ఆయా భాగములు ౧౧౧౬ నుండి ౨౩౦౪ చదరపు మైళ్ల భూమి నున్నది.

బొంబాయి ప్రభుత్వము

ప్రస్తుతము వీరు తుంగభద్రనుండి ౧౦,౦౦౦ ఘన అడుగుల నీటిని తోరుచున్నారు.

ప్రాంతాన్ని ఆనకట్టలు

కాయమాతల్లో భూమిని కట్టిన ఆనకట్టలు గలవు. వల్లభురమునకును. నుంట్ నీల మునకును మధ్య ౧౭ ఆనకట్టలున్నవి. యివి అన్నియు భూమిని గట్టినవి.

నుంట్ నీల ఆనకట్టనుండి బయలుదేరిన కర్నూలు-కడప కాలువ యిట్టిదే. దీని వివరములలో మద్రాసు, హైదరాబాదు ప్రభుత్వములు తగాదాపడుచున్నవి. మద్రాసు ప్రాంతాన్ని ౬౯౦౦౦ ఎకరముల భూమి సాగుబడి కాగలదు. కర్నూలు-కడప కాలువ గ్రేడ్ ౫౪౦౦౦ ఎకరములు సేద్యము కాగలదు.

హైదరాబాదు సంస్థానములో ౧౭౦౦ ఎకరములు మాత్రమే యిందువలన సేద్యమునకు పనికిరాలవు. అయితే దీనిలో ౫౭౦౦ ఎకరములు కొల్లాలసాగియుండును, ఆ కె కొల్లాల సంస్థానమునకును వెండును. దీనినిబట్టి తుంగభద్ర నీరంతయు వినియోగించుటచేత కొలదిగామాత్రమే పనికిరచ్చునని తెలియుచున్నది.

హైదరాబాదు హక్కులు

నది నీటిలోని సుఖభాగములకు తమ హక్కుగలదని హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు వాదించుచున్నారు. నది నీటిలో సుఖభాగము నుపయోగించుకొనలేక తేక, మిగిలిన నీటిలోనే సగము వాడవలెనా? యనువిషయమై కొంత కాలువ తగాదాగలిగినది. దీనిని తేకట్టుకై ౧౯౩౩ సంవత్సరం ఫిబ్రవరినెలలో యీ రెండు ప్రభుత్వములవారును గలసి యొక సమావేశము జరిగిరి. మల్కాపురముదగ్గర నిర్మింపవచ్చు రిజర్వాయరులో తమకు సగమునీరు గావలయునని హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు గోరిరి.

అయితే మదరాసు ప్రభుత్వమువారు యిందులకంగీకరింపలేదు. ప్రస్తుతము ఆచరణలోనున్న విధానములన్నియు యీ ప్రాంతాన్నిగలదని వెంపాం దింపబడెనని మదరాసు ప్రభుత్వమువారుగోరిరి. యీ తోరిక ప్రకారము కర్నూలు-కడప కాలువ నున్నగు వానిమీద యిందులో హక్కుగలిగియుండుననియు, ఆవియును స్పష్టతయబడెననియు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గోరిరి.

అయితే హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు చెప్పవలెను! తుంగభద్రలోయూ తగినంత భూమియున్నదనియు, ఏ ప్రాంతములో ఆనకట్ట కట్టినను, నీటిని సగముపయోగించుటకు తమకు హక్కుగలదనియు హైదరాబాదువారు చెప్పచున్నారు.

మెసూరు ఎత్తులు

భారతదేశ లోకవల్ల అనుచోట ఆనకట్ట కట్టవలెనని మెసూరు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. వీరు యిందుమాలమున ౨౨౫౦౦౦ ఎకరముల భూమిని సాగుచేయుదురు. పూర్వము సాగుచేయుచున్న భూమి విస్తీర్ణము దాదాపు ౩౦౦౦౦ ఎకరములున్నది. దీనిలో ౨౦౦౦౦ ఎకరములు భద్రాచల ఆనకట్టగల సాగుచేయుచున్నది. ౧౦౦౦౦ ఎకరములు మల్కాపుర కెర్లెండ్ సేద్యము చేయబడుచున్నది. యింకా మల్కాపురలోయలో ౧౦౦౦౦౦ ఎకరములు సేద్యము చేయుటకు వీలుగలదని కలపడుచున్నది.

ప్రాంతాన్నిగలదని భూమి అయినచో మొత్తము సేద్యము క్రిందకువచ్చి భూమి ౬౯౦౦౦౦ ఎకరములుండును. దీనినుండి వివిధవంటలు నుండి పడును. నీటి సప్తయిగా విద్యుచ్ఛక్తి గలదే ప్రయోగించుటకు వీలున్నది. యీ విధముగా నీటియొక్కయో, విద్యుచ్ఛక్తియొక్కయో పాతముల వ్యవసాయాభివృద్ధి నొకక, హైదరాబాదు కాభివృద్ధియు నూడవగును.

(రాయలవారు)

గుంటూరుకల్లె ప్రభుత్వ కార్యము సోమలిక్ష్మ మహా సభ అక్టోబరు 17, 18 తేదీలలో గుంటూరు నందు జరుపుకొనె ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి.

యి. రాధాకృష్ణ రావు ప్రభుత్వము, ౧౦, దాని

ఇండియన్ రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ (నెల్లూరు బ్రాంచి) సహాయార్థము

ఆంధ్రనభ - నెల్లూరు.

10-10-36 క్రొత్తహాలులో శనివారం

రామదాసు

రామదాసు:- నాట్యకళా ప్రపూర్ణ

బల్లారి టి. రాఘవాచార్యులుగారు

కబీరు:-	...	వాడ్డనాగార్.
రఘురామ:-	...	కుమార శ్రీనివాసు.
కమల	...	శ్రీమతి పద్మావతిదేవి.

రా||సా|| వొప్పటి శివసాధరావు.   చుండూరు సుబ్బయ్యశ్రీశ్రీ,

అధ్యక్షుడి.   ఉపాధ్యక్షుడు.

కె. క్రాస్ సొసైటీ.

కె. నారాయణరావు.

ఆంధ్ర సభ కార్యదర్శి.

దేశీయ వార్తలు

నెల్లూరు జిల్లాలో మేజరు పంజాయతీ బోర్డు ఎన్నికలు

విదేశ వార్తలు.

ఇండియానుండి భవప్రవాహము.

ఇండియాలోని నుండి ఇంగ్లాండు కేరళాలో ప్రతియేట పాత్య భవప్రవాహం 808 కోట్ల 90 లక్షల రూపాయలకు. ఇంత మొత్తం విధంగా పోగుచేసి క్రిందివిధముల వెలుపుతాయి.

1. ఉద్యోగులకితాయి 64 కోట్ల 10 లక్షలు
2. విశేష వ్యాపారం 61 కోట్ల 20 లక్షలు
3. నాకా లాభములు 43 కోట్లు.
4. రహస్యము 10 కోట్ల 50 లక్షలు.
4. వ్యాపారం కొనుగోలు, } 7 కోట్ల 50 లక్షలు.
6. రైలుకోర్టు 12 కోట్ల 69 లక్షలు.

మొత్తం రూ 808 కోట్ల 90 లక్షలు.

ఆఖిలభారత కేంద్ర మహాసభ ఫెయిట్ లూరులో జరుగును.

విశేషపు పట్టుచే ముఖ్యంగా జరిగినవిషయము కృత్రిమ పట్టుకనువలెనై హెచ్చుమందమునిధించి తేలియట్లు పరిశ్రమను ప్రోత్సహించవలెనని తేలియట్లు పరిశ్రమవారు ఇండియా ప్రభుత్వ వర్తక పారిశ్రామిక సభ్యులందఱు రాయబారము కల్పిరి.

ఇంగ్లాండు బంగారు ప్రమాణమును విడకాడి కప్పటినుండియు ఇండియానుండి ఎరుగి అయిన బంగారు 847 1/2 లక్షల బెన్సులు. ఈ బంగారు ప్రమాణాంశుల ఇండియాకు కలిగి లాభవస్త్రములను విరాపించి కలహాయములకు ఒకమిటి నియమించి కలహాయములేదని అమెర్లికా ప్రభుత్వ సభ్యుడు గ్రెగ్గిగాన తెలిపిరి.

ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు కార్యాలయము సోదా.

అలహాబాదు యందుండి ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు సభకు కార్యాలయమును పోలినువారు గతవేల 25 తేది సోదాతేసి, కాంగ్రెసు విశేష కాంగ కాఖిలవారు పోలియుచున్న కేరపత్రములను, రాజకీయ ఆర్థిక కాఖిలవారు పోలియుచున్న కేరపత్రములను, కొన్ని అంతర్జాతీయవార్తల ప్రచురణలను, కమ్యూనికేషను విషయమై కార్యాలయమునకు వచ్చిన కేరపత్రములను తీసుకొని వెళ్లిరి.

స్టేటు ప్రెస్ కల్యాణులలో ప్రవాసము నందున్న ముఖ్య చంద్రబోధుగారు రానున్న ఎన్నికలలో బెంగాల్ : కానసభకు ఉత్తర కలకత్తా నియోజకవర్గమునకు అభ్యర్థిగనివెదరటం.

మూల పత్రి.

ప్రెస్ ఆర్ట్ కింద లీహాను ప్రభుత్వమువారు ఉన్నత లక్ష్యకారాణముగారితే రచించబడినమూల పత్రి గ్రంథమును విశేషించిరి.

మధ్య పరగణాలలో జమిందారీల పార్టీ కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా పోటీ చేయడానికి గా మధ్యపరగణాలలో వుండే జమిందారులు అంతా నిశ్చయ తీసుకున్నారు.

ప్రెస్ ఉత్తరగణముగా విశేషము సిద్ధాంతము రాజకీయ ప్రెస్ లకు, ఇతర ప్రెస్ లకు తయారైన అమెర్లికా హాంమెంబరుగారు తెలిపిరి.

జిటి మ్యూలను కరణుటకుగాని బెంగాలులో నిర్బంధవర్తముల రద్దుచేయుటకుగాని పీఠతల నియమ, ఇంకను కార్యక్రమసరము కలదినియు హాంమెంబరుగారు అమెర్లికా తెలిపిరి.

బోర్డు పేరు	కామిటీవారు	కామిటీవారు	సరియైనకామిటీ	ఎన్నికలు	ఓట్లు
పేరు.	పేరు.	పేరు.	వ్యవస్థాపక.	పేరు.	ఓట్లు
1. వెంకటగిరి	9	10	12	28	27
2. గుడూరు	18	14	16	28	29
3. మూలూరు	19	20	21	80	81
4. మున్సిరెడ్డిపాలెం	9	10	12	26	27
5. కోల్వూరు	18	14	16	28	29
6. అల్లూరు	19	20	21	80	81
7. కావలి	9	10	12	26	27
8. కినిగిరి	14	16	17	28	29
9. కందుకూరు	19	20	21	80	81
10. ఆర్కూరు	12	18	14	22	28

అర్కూరు జిల్లాలో హాస్పిటలుందు వానలకలన 70 గుడిసెలు కొట్టుకొనిపోయెను.

రాజ్ నందగావ్ సంస్థానంలో మన్మథంజీ లీహా ఆకు ఆకును సంస్థానానికి వ్యతిరేకుడుగ నున్నాడని 8 సం॥ లు సరిస్థానంలోనికి రావూడ దని విశేషపు టుక్తర్లు గావించబడింది.

తిరుపతికొండకు విమానపుసర్వీసు యేర్పాటు చేయుటకు పరిశోధనలు జరుగుచున్నవి.

ఎక్స్ ప్రిస్ ప్రభువుగారు మద్రాసు గవర్నరు కడవిని సర్. కె. వి. రెడ్డి జాయుడుగారివద్ద నుండి నిన్న స్వీకరించిరి. ఇకమీదట రెడ్డిగారు గవర్నరు సంఘమునకు ప్రధమ సభ్యులుగ నుందురు.

గుంటూరులో యీసెల 12, 18 తేదీలలో పొగాకు రత్తకులసభ జరుగును. స్పెషల్ మార్కెటింగు అఫీసరు ఏ యం. విలింగ్డన్ గారు ఎచ్చెదరు.

మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలలో ఒక కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు రామోదరం జాయుడు గారికి ఓట్లు నీయవలెనని కొందరు వాలంటీయూ జాతీయ పతాకములు ధరించి జాతీయ గీతములు పాడుచు పోవుచుండగా వోలంట్ కొందరు వారి ని నిరోధించి కొట్టిరి. ఒకడు పులికిపి పడిపోయె ను వెంటనే దాహాడిరం జాయుడుగారు రవటికి వెళ్లగా ఆయనమీదను రాళ్లు దువ్వబడుటచే వెబ్బులు తగిలెను, వీరు ఎరుటియిటిలో కలదా యకొనిరి. పోలినువారు వచ్చి వీరినికాపాడి తీసుకొనివెళ్లిరి. వెబ్బులతగిలిన జాయుడుగారు మరి ఆరుగురు జనరల్ ఆసుపత్రిలో చికిత్సపొందిరి.

రంగారూ

అక్టోబరు 10 తేది న అమెర్లికా సినిమా ప్రాసీ జరు కోట్టు సవరణ (అరెస్టు వారంట్లకు సంబంధించిన) రాబోతుంది. కావున తే 12 న వరకు రంగారూ సినిమా హాంమెంబరుగారు కత్తురు.

సాయంత్రము 6-15 గంటలకు

నెల్లూరు బహుమతిలో.

తే 14-10-1936 బుధవారము.

సింహపురి ప్రెస్ మ్యూనిసిపాలియం.

అనఘోయ

కారణ:— శ్రీనివాసమూర్తి.

అవకాశ:— వెన్నూరు తేవగిరిరావు.

కొంగ, నర్మద:— వ. గామనాథాచార్యులు

జి. ఆర్. పరమశివం, అర్చనాచరు.

రైలులో గంటకు 118 మైళ్లు పాత్య రైలుబండి కలదు.

ఆమెరికా పాత్య రాష్ట్రములలో 84 మైళ్లు పాత్యులు ఒక కంటెనర్ నిర్మించబడుచున్నది. ప్రపంచంలో కెల్ల యిది యేపాత్యమేది.

జర్మనీలో కొందరు పనికి ఆలస్యంగా పోయినందులకు కాగాను 7 డియారము పెంచుటకు కొంగ్రాతినుగొని పోవుటచేరి అని గంటలు కొట్ట మానివేసినయి, అందుచే వాకు మైదరతి నిద్రపోయివాడనియు వెల్లిరి.

లండనులో జరుగనున్న ఎడ్వర్డు గారి కట్టాల్లి షేక్ మహోత్సవమునకు అస్ట్రేలియా కేళయనుడి గురమునైన 8000 కోటలు ప్రయాణ మొనర్చుటకు ఒకరు బయలుదేరిన. వీరు ఇదివరలో ప్రపంచ రికార్డుయిన 8000 మైళ్ల ప్రయాణమును మించిపోయివున్నారు.

పాకిస్థాన్ కేళానుండి క్యాంబోవారి పిఠావు లేక బాగారును ఎరుగురి చేయబాడదని ప్రాన్సు ప్రభుత్వం వారికి వ్యతిరేకు గావించారు.

(దీనికొరక ఈక్రింది 8 క కాలంలోచూడుడు)

డాంగ్రేగారి బాలామృతము సేవించిన బిడ్డలు యిటుల ఆరోగ్యవంతులగుదురు!

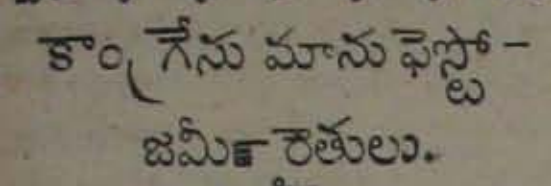
డాంగ్రేగారి బాలామృతము ఏమిచేయును?

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.

- (1) బిడలకు మంచి ఆరోగ్యం, పుష్టి కలిగించడంలో దీనికి మించినదిలేదు.
- డాంగ్రేగారి బాలామృతము.
- (2) బిడ్డల బలహీనతను పోగొట్టును.
- డాంగ్రేగారి బాలామృతము.
- (3) బిడ్డల పండ్లను శుభ్రముగనుంచును.

ప్రాయములు:—
కె. టి. డాంగ్రే ఆండ్

గేసువారి యెల్వక్ మాని
నది. అది జనరల్ గా
వసరములకూడ చొప్పి
దు కావుననే రాష్ట్ర
ముమువారు మాని
కలనంపమని జిల్లా
నెల్లూరు.
తెల రివేది
కాతుల
చెర్చ

కావున రేపు 11 తేది నల్లూరులో
సమావేశము కానున్న ఆంధ్ర రాష్ట్ర
కాంగ్రెసు సంఘమువారు యీ విషయ
మును ఆలోచించి, ఆంధ్ర రాష్ట్ర జమీన్
రైతు సంఘమువారిలో సంప్రతించి తగు
విధమున యెల్లెక్క మాని ఫెస్ట్ తయారు
చేతురని కోరుచున్నాము.

2 లేది 10½ గంటల విద్యార్థులందరూ కేటువద్ద
నిలిచి తాముగల విద్యమందా సమ్మతమే. రెండు
వందలమందిలో 50 మందిమాత్రంలోలుకబారు.
ఒక విద్యార్థిని బలవంతంగా ప్రెస్సిపోల్ లోక్-
కల్లాడు. ఒకరింటి తీవర ఒకరు ప్రవాణి రెండు
వాయింది క్లాసుకు లోక్-కల్లాడు. ప్రెస్సిపోల్
గారు పోతు బానిస్టిలిజనుపేర్చి అదని అరెస్టు
చేసి న్యూ పిన్సురింద చార్జి లెట్టుచున్నారు. అతను
చార్జి లేకులేదు. విద్యార్థులంతా యిడ్లకు వెళ్ళా-
రు; తీవరంతా లోనికే వెళ్ళారు.

గాతాదు తిలగారెడ్డి వెంకటరెడ్డిగారిని నమ్మి
 గారెంకలరెడ్డిగారి పేరునకు ఆమెపనిలు పెట్ట
 తోచగా చాచినంతి చాయచారాలజరిపి, వాచాటి
 చాత్యాన్నింతా పట్టుకొనడామని నమ్మించి
 అదురతిపెంచుకొనెదగాతాచాచారని, చా

గూడూరు కబుర్లు

నెల్లటూరుజిల్లం లోని డొకనుజేడు భవనము
వారంతా శ్రాద్ధిగారికి వాసావాం అంటుంటే
యిత వెండుకో అవిధముడుకావడం! యిచిన్య
శ్రాద్ధిగారు అధికార్థము నూదూరులో యిచ్చు
కొన్ని బాడుగయివ్వడం మొదలగు పోష
కారాలు ప్రారంభించిన తర్వాత శ్రాద్ధిగారికి
కాపాడుగ్రహ ఆధ్యాత్మిక కర్తవ్య ప్రారంభమై
వట! శ్రీవారి కాపసలం ఆపదవిస్తూ నూదూ
రెలయడలేదా! ఇది నైకా విధముదేవు
కానోయి కరణం దూరా!

— సత్యావ్యక్తి.

నెల్లూరుబోర్డు సర్కిల్ విభాగం

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసభావం

గత 28 తేది బోర్డు మీటింగులో సర్కిల్ విభాగాన్ని గూర్చి సంస్థాపకాధ్యక్ష మొకటియై ఆభ్యర్థనలు వారు. ఆ ఉపన్యాస పర్యవసానం ఈ క్రిందివిధంగా జరుగుతుందని నిర్ణయించబడినది:—

బోర్డు ఎలక్షన్లకు సంబంధించిన అభ్యర్థనలన్నిటను డిసంబరులోనే జరుగుతుంది. యీ ఎలక్షన్లకు లాభపరిశ్రమ ప్రకారం 52 మంది మొత్తముగా పాతకర్తలు ఉంటారు. ఎలక్షన్లకు అనుసర్యతకరమైనా జనరలీ బోర్డును రెండుగా విభజిస్తారు. విభజించినట్లు కలిపిన నిర్ణీతసంఖ్యను కామినేషన్ వారి డిక్రీలో ధర్మి చేయబడుతుంది 6-10-86 తేది ప్రకారం 8 గంటలకు జరుగు బోర్డు సమావేశం మీటింగులో ఆమోదించింపు సంఖ్య, సర్కిల్ విభాగ ప్రకారము నిర్ణీత సంఖ్యలలో కమిషన్ డిక్రీ మొదలైన ఎన్నికలవారా ధర్మి చేస్తారు. అనగా బోర్డు విభజిస్తే ఒక్కొక్క బోర్డును మూడు 86 మంది సంఖ్యలుంటాయి. ఇప్పటి లెక్క 82 లా విభజన ప్రకారం ఉత్తర బోర్డును 80 మంది, దక్షిణ బోర్డును 82 మంది సంఖ్యలుంటాయి. నిర్ణీత సంఖ్య 86 లా ఉత్తర బోర్డును 6 మంది, దక్షిణ బోర్డును 14 మంది కమిషన్ డిక్రీ చేస్తారు. నిర్ణీత సంఖ్య 86 లా ఉత్తర బోర్డును 6 మంది, దక్షిణ బోర్డును 14 మంది కమిషన్ డిక్రీ చేస్తారు.

ఇంతా లేవు 6 తేది జరుగు మీటింగులో బోర్డు విభజించిన కార్యకర్త యే బోర్డు ఎంతెంతమంది సంఖ్యలుంటాయి అని నిర్ణయించుకుంటుంది. సర్కిల్ విభాగాలను ట్రాన్సిమిషన్ డివిజన్ లో విభజించి నిర్ణయించుకుంటుంది. సర్కిల్ విభాగాల గూర్చి మాత్రం బోర్డు వారికి కేరళించిన ప్రకారం జరుగుతుంది. సర్కిల్ విభాగాల గూర్చి మాత్రం యిక్కడ చేసే తీర్మానాలేమీ లాభించవు. లా లాపల గుడుగుజాడలను అధికారంలో ఉండి పార్టీ యివ్వని కారణం, దీనినం విధేయులవని తిరుగుతుంటే వారికి చేసిన వాగ్దానాల ప్రకారం, జడ్జిను పార్టీ తిరుగు పరలోకానికి రావడానికి అవసరమయ్యే విధాన ప్రకారం ప్రైవేట్ ర్యాంప్ చేయించుకుంటారు.

కామినేషన్ వద్దకి ఆకలబిస్తే వారి పార్టీలలోనే విభజన చేయబడుతుంది ఎంతమందిని కమిషన్ పరచగలరు? కాబట్టి వారి దృష్టిలో వుండే వారు రావడానికి వీలుండేట్లు సర్కిల్ విభాగాలైన కనవడే గలవారు. తక్కిన కనపార్టీ వారు తమకు కామినేషన్ చేయలేదను అపవాదాన్ని ఉద్ధరిస్తారు. ఇది దీని పరమరహస్యం. ఉపన్యాసంలో ధర్మి మార్గం గోచరిస్తున్నా, వ్యవధిలో ది ప్రకారమే!

— ఒక టీటరు.

నెల్లూరు వకీలుకు శిక్ష

కరకవిధాని జేసాటి చెయ్యాలి అని మనో బుద్ధి వాటిలో కరకరుగా నియమించబడిన ముంగమురు చెయ్యాలి అని ప్రకారమవారి అనుచరించిన కేసును నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో వేసినది. ఆ కేసులో నెల్లూరు వకీలుకు శిక్ష విధించబడినది. ఆ కేసులో నెల్లూరు వకీలుకు శిక్ష విధించబడినది.

ఉదయగిరి ప్రచారము.

20-9-36 మీటింగు.

సాయింకం రెడ్డు చాలో గు స గు స అ. వింజమూరులో వింజమూరు ప్రభుత్వ ల్యాండు దర్మి వారికి పోలేరు వెంకటచలం వారు తప్ప. వింజమూరులో జడ్జిను పార్టీకి సంబంధించిన కమిషన్ డిక్రీ చేయబడుతుంది.

తే 21-9-86. ఉదయం 9 గంటల వినయి. జడ్జిను పార్టీ మీటింగు. మూడు 15 మంది పాతకర్తలు. జడ్జిను పార్టీకి సమావేశం చేయబడినది మూడు 10 మంది చేత చేపాయి చేయించు కొన్నాడు. విషయం చూడకుండా కూడా కొందరి చేత. ఆందులో 9 మంది కాంగ్రెసు మనుష్యులు, ఒక కామినేషన్ మిషన్ ముందే జేపార్టీ వ్యవస్థ విజయం. దీని సాధ్యములు చూడడానికి కాళోటి డి. బోర్డు వారు ఉపన్యాసం చేసారు. 21-9-86 ది సెషన్లు వెలుపు యిచ్చినాడు. దీని శేషం మీటింగులో రెడ్డు చాలో ఎలాగి అయివుండును.

రాత్రి వింజమూరు.

22-9-86 ప్రవాద గ్రామం చూడకొని పామనదానా పోయి వచ్చినాడు. ప్రవాద

ఓటు ధరలు.

Table with 5 columns: Candidate Name, Vote Range, Price, and others. Includes names like వెంకటగిరి తాలూకాలో, పోలూరు డివిజన్ లో, గూడూరు తాలూకాలో, రాధా తాలూకాలో, నెల్లూరు, పోలూరు తాలూకాలో, కాళోటి తాలూకాలో, ఉదయగిరి తాలూకాలో, ఆత్మకూరు తాలూకాలో, కందుకూరు తాలూకాలో, కనిగిరి తాలూకాలో, దర్మి, పోలూరు.

మ.రా. — సమయాను కూలముగా రేట్లు పెంచించబడును.

— వి.ఎ.డబ్ల్యు.

కరణానికి గ్రామం బోర్డు మేజరు పని యిప్పిస్తే వాగ్దానమీద ఓట్లు కొన్ని యిచ్చేట్లు మాటలని వదలి.

23-9-36 సంది పాడు.

నందవరం దానా పోయి తిరిగి వచ్చినాడు. కచ్చేటప్పటికి దీక్షం పెట్టే అన్నకాని మట్లగనీళ్లు పంపేమని గాని తేరట కంట్రాక్టు వారు కాని జడ్జిను వాయువుగాని కనిపించని కారణం యేమో! పట్టి బలవంతం ఒక చిన్న రెడ్డిని పట్టుకొస్తే మీతో మానేంపని అన్నాడట. ఆ దిశాదికి యెల్లన కామల అయిదు అయినాయి.

24-9-86 ఉదయగిరి పంచమహాకావ్య పరిగెత్తినాయి. పూర్వం పెద్దలు కొందరు స్నేహితుల కార్యకర్తల పోయి చూడినారు. ఇటలీ వాండ్లు అనినీయారు గెల్వినప్పకు స్వాధీనం అయిన మట్లకు గోడ్డు, నీటి కుసులు తక్కినా ఏర్పాట్లు చేసేట్లు ఎలక్షన్ ప్రచారానికి వచ్చే రెడ్డిగారి వెంటనే ఇంజనీరు వారు గొట్టాలను కొర్రాయి అను కామలో పెట్టుకొని ఉదయగిరికి వచ్చారు. రెడ్డిగారు కామలో తేల్చిన కుంగడను కొండ కొండల పోయి గొట్టాలను చూడగా పూర్వం

కొచ్చినప్పటికే అనే సంఖ్య జనులు తెలుగుకోలే కంటారా?

25-9-86 సాయింకం పీఠాంధ్రం పోయి, కొండవైకుంధి కడపల్లా పరిపాడునరకు గోడ్డు కాంగ్రెసు చేసి వచ్చారు. పాపం యింజనీరు వేల్చడా అంటూ పోయి కొలకలు ఎత్తుకొని వచ్చారు.

26-9-86 ఉదయగిరి వద్ద వెంకటం పేటలో చెరువుల్లి బాగ్గించాడు చూడకొని ఏవెలగుంట చేరినాడు. బాగ్గించాడు గాని జనులకు వుపయోగించే పనులు చేసి వారి మనుకునే మీరు ఆకర్షించుకోండి అని చావువార్త చల్లగా చెప్పి వారట. ఏవెలగుంటలోని రైతులను మాయమందు మాటుననే కాంగ్రెసు వాండ్లు మిమ్మలను ఆడు గరు అని మాటకొరకు తొందరి చారట. ఇది వరకే కాంగ్రెసుకు దత్తమయిన మనసులు మారు తాయా!

కాటకడకు సాయింకానికి ఆ మట్టు ప్రక్కల వారిని చేరవలసివట్టుగా, ఉదయగిరి వాస్తవ్యులు పొన్నె బోయిన చెంచయ్య వాయువు గారు చెప్పి పంపివుండేందులకు, మొనమాట మండిన యే పదిమందో చేరిరి. వారికి జడ్జిను వాయువుతో వోట్లు యివ్వవలసివట్టు చెంచయ్య వాయువు గారు వుపయోగించిరి. ప్రజలు తలచుకొని కాని తలం

రైతు సంఘ సెక్రటరీ బావిలో పడుట

వారి జనుడు రక్షించుట.

నెల్లూరు జిల్లా సెక్రటరీ చీఫ్ గురు శాఖంగా 29 తేది సాయింకం వల్లెవపోయి వస్తూ వెంకటగిరి సమీపంలో కాళోటి బావి లోపడగా ప్రక్క పోవుచున్న వారి జనుడు బావన అంకన్న మోగుతున్నాగాని పొగిం రక్షించాడు. అప్పటికే రెండు మూడు మనిగిగా వీళ్లు ప్రాగ లేరు. ఆపాదం తప్పించుకు భగవంతుని కేరందశాసన.

— వెంకటగిరి విలేఖరి.

నెల్లూరు జిల్లా మున్సిఫ్ కోర్టులో

E. P. No. 236 of 1936
Secs. No. 1005 of 1923
Between

వాడు.

కరాలను బ్యాండ్ కంపెనీ Represented by

- 1. కరాలను బ్యాండ్ కంపెనీ, చరిపోయినాడు.
2. చతుర్వేలు శ్రీరామయ్య,
3. ఆ. రామచంద్రయ్య,
1 రవాచి చరిపోయినందున వాచ్ మన్,
4. కరాలను బ్యాండ్ కంపెనీ, ఎదిరి

ప్రతివాడు.

- 1. యంగుడిపాటి రామచంద్రారావు,
2. ఆ. కరదరావు,
3. కామగో వెంగళరావు,
4. ఆశ్రీనివాసరావు,

యీ సెంటు డిగ్రీని బట్టి ప్రతివాడు యిద అమలు జరుపుకొనుటకు గాను కోరుతూ వాడు వారంటు దరఖాస్తు కామల చేసియుంటే టిండున యివివయమై యెకరైతా అక్షేపణ అన్న యెడల 1986 సం. ఆక్టోబరు నెల 1 తేది న ప్రకారం 10 గంటలకు ఖద్దునగాని శేషవీలవ్వార గాని యీ కోర్టులో హాజరును కోర్టు వారికో మనవి చేసుకొనవలసింది లేనియెడల కరద విషయమయి మీ పోక్షమందు విచారింపి తీర్మానము చేయవలసి యందులకు యాజమానికి తెలియజేడ మైనది.

బి. రామస్వామయ్య, వాడు అధ్యక్షుడు.

మొత్తమున మరదం గురించి యేమిచెప్పానో తెలియకుండా, తల్లబోర్డు పంచాయితీల సర్కిల్ల పోలింగు స్టేషన్ల గురించి జనులను తెరచుకు గాటకపు ఫలితమిది గాబోయి ఆమధ్య కాళోటి శిక్షిగాను ముద్రామకు పోయివుండడం, యిప్పుడు యీ ప్రక్రియ దిగడం చూస్తే రెంటి వాళ్లు సంబంధం వుందా అని అనుమానం కలగడంలో తప్పలేదు. ఈ ఎన్నికలకు తల్లబోర్డు ఎన్నికలకు అనుబంధిస్తుంటే ప్రజానిగా చేసుకుంటున్నా కి మారర కాగాను. ఎన్నిక వుండేనోర్డు చూడడం పని పోయినాడు ప్రస్తుత పుడి పుడిలో. యే ముడి

సూలూరు పేట పంచాయితీ బోర్డు.

సూలూరు పేట పంచాయితీ బోర్డు క్రింద వివరమునీట్లు కాంగ్రెసు కళాము ఏర్పాటుచేడ చేయవలసింది బోర్డు బోర్డు యిక్కడ గాను పంచాయితీ బోర్డు (సెక్రటరీ గారి) ఆదేశం, 8 నవంబరు 1936 తేదిని బోర్డు వాస్తవికతను యివిధంగా గడిచిపోయింది కావడం 2 నెలల వుండగా, యిది జరుగినీట్లు 1936 ఏప్రిల్ 1 తేది కావడంలో వుత్తర్య బోర్డు బోర్డు గారిని చారని తెలుస్తున్నది, యిక్కడ గాని వుత్తర్య

కొన్ని చిత్రాలు.

అధిక, అధ్యక్షియ, విశిష్టమంత్రి తరఫున కొన్ని లేఖలు ఎండాకాలమంతా నిద్రపోతాయట.

జనాభాలో భరితల ఇళ్లలో ఆడవాళ్లు కూడా పనిలు భరించరు. పెట్టెవాడు పెట్టె ఇనుప వుంగరం మాత్రం వ్రుంచుకుంటాడు.

లాహోరులో ఒక పెద్ద బాట్లను కంపెనీకి ఎదురుగా లాహోరు నియోజ్యోగ సంఘ కార్యదర్శి యగు ఆఫీసరు ఆఫీసుకు వీ. ఎ. బాట్లను బారిమేదస్తా వదిలబాతులూ వున్నారట.

పెదల భావాలు.

యజ్ఞులు శేఖరము ఉత్సాహములననే ఉపయోగములేదు జ్ఞానము. నియమనిగ్రహము అందవలెను.

—సరోజినీదేవి.

జీతములు కాంగ్రెసు గొప్ప అంధకారమున్నాయి. అందుచే ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుకు తప్పనిసరిగా జయము చేకూరునను గట్టి నమ్మకము కాదుగలదు.

— సర్దారు వల్లభాయి పటేల్.

మనలో మాటలు.

1-వేల కొరక.

తెల్లక నగరంలో జరిగే ప్రపంచ ప్రదర్శనా లకు ఇండియానుండి తెల్లన అనురాగినిని పా నమాక వ్యాయాస మందలిపారు హిందూజాత ఆటలను మానెట్టితే వాడు ఆశ్చర్యం చెందిపో య్యారట. కాని మనజీతంలో పాతకాలల్లో మార్కెం దమ్మడి ఖరీదులే జరిగే మన వ్యాయా మాలను మాత్రం ప్రజేతెట్టకుండుట అంమాన కరంకాదు! ఇకనైనా జీతము వ్యాయామాల ప్రాశస్త్యం మనవారి గుర్తింది. హాగ్లిస్ హిస్టరీ!

జపాను జీతంలో ప్రధాన వ్యాయామాలై తీరం రు 800 తేను. ఇక ఆ జీత లాగా మన జీతం కృత్రిమంగాలుంటే దౌర్జన్యమేమిటి మిగు ల్లుంది చెప్పండి.

వీరికాపురాధీశ్వరుడు తిరుమహాపల్లి ప్రచారం పూర్తిచేసుకొని తెల్లగానే, వారి ప్ర లాభం బాంబార్డుచేయడానికేబోల్చిరిరాజా గారు తీరివ్వు యద్దగు మర్కటలు పి.టి. రాజ్ గారు, మహారాష్ట్రమిరెడ్డిగారు వింజానంబనీయ తిరుమహాపల్లి శ్రీనివాస దర్శనానికి యావారం లో వెళ్లారు. ఒక మిటింకులో మహారాష్ట్రమి రెడ్డిగారు మాట్లాడుతుంటే ఒక ప్రేక్షకుడు కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పమనిజోరితే రెడ్డిగారు విరాగించారట. యారండు పార్టీల ప్రచారాన్ని జపానంబు చేయడానికి జపనం బులగురు మర్యాదుకు 5 తేది రానున్నాయ.

సంపదకు పారిపోవు తిరుమహా పల్లి పీఠ కాంగ్రెసు శంకా చేయగలరు.

మహారా: తూర్పురెడ్డియారంలో జన్మించి నామోదించుచున్నాను.

నెల్లూరు - మోటారు

ప్రమాదాలు

చచ్చాడు.

మద్రాసునుండి నెల్లూరువచ్చు వీరాంజనేయ మోటారు సర్వీస్ వారి M. C. 449 బస్ లోగడ 26 తేది పగలు 11 గంటల కాలములో నాయుడు పేటనుండి నెల్లూరువరకువచ్చగా అటున్న టాపు వైను ప్రయాణికుడు నాయుడు పేట ఫారి లంగకొండ ప్రంబుకోడ్డుగోనున్న మట్టిచెట్టు కొమ్మకగిలి కిందపడి దీర్ఘనిద్రబోయాడట. మరు నటిరోజు ద్రయివరుగు గూడూరు సర్కిల్ ఇంకా నెల్లూరు ఆరెస్టుచేకాదు. నాయుడు పేటలో పోలీసుస్టేషనున్నది. అప్పుడే ద్రయివరు రిపోర్టుచే కాదు. కాని ద్రయివరు ఆరోజు ఆరెస్టుచేయ బడలేదు.

వెంకటగిరి బస్.

వెంకటగిరివారి N. E. 864 బస్, గత 22 తేది మనలోజరిగిన ప్రమాదము దాన్కొట్టింది. ప్రమాదమేమో జరుగలేదు. బస్ యొక్క గుడు తుదంపేకానీ, ద్రయివరుయొక్క అజాగ్రత్త కా దంటారు ప్రేక్షకులు.

చుండికారు గడుసుదనం.

చుండి రాజాగారు, వజీరు, యరవురు గత 26 తేది రోడ్డుప్రమాదమిండిగా నెల్లూరుటవుక నులే దారుపేటకడ నైజామాలు విద్యార్థి గట్టుపల్లి చల్లికానూరరావు మీదకు కాసుపోయింది. ద్రయివరు కాలు విరిగింది. ఆసుపత్రికి చేర్చారు. ద్రయివరు గిఫూవేన ఆరెస్టుచేకాదు. యాకోజే చుండి రా జాగారి కాదు ప్రమాదమే జడ్జి మెంటుకూడ.

చుండివారికి జల్దానా.

చుండి మహారాజాగారు ఆగస్టు 30 తేది కాను స్వంతంగా కానుకు తోలుకొనిపోతూ నెల్లూరు ప్రంబుకోడ్డులో ఒక జల్దానిగొడ యొక్కొంది వెళ్తుండగా పోలీసువాడు అపి ఆరెస్టుచేసి కేసుతెట్టాడు. ఆకేసు స్టేషన్ 5 నో వే.జి.ప్రేట్టు చూరింది గత తే 26 ది జడ్జిమెంటు చెల్లారు. శ్రీ వారిమొదలెట్టిన కట్టు చాట్టిలకు రు 150 లు జల్దానివానించారు. ఆసుకు వీరికారే కొంత తొందరపాటిగా కనపడుతోంది. వీరివై ప్రచారం అదిపోతుందని చెప్పటానికేలేదు. ఒక నాడు సింగరాయకొండ, పామరూ రోడ్డులో గూడ ఒకచిత్రం జరిగింది. దొరవాడు స్వంతంగా తోలుకున్నాడు. కానుకు, శ్రీవారికి యోగలేద పినట్టుంది. దొరవాడు యెంతజెప్పినా వివకుండా రోడ్డుకి తొన్నచేల్లోబడి పోతుండికారు. స్టీరింగు శ్రీవారిచేతులో ఉంటేమాత్రం యెంతే స్తారు మాటువివకుండా కాను వెళ్లిపోతుంటే. తర్వాత నలుగురు మధ్యరహస్యజీవీ బుద్ధిమాటులు చెప్పినకర్తావై కాను తిరుగా మన లోకంలోకి వచ్చింది. సమధూమికొబట్టి ప్రమాదంజరగలేదు. ఏమైనా ప్రమాదంజరగుంటే యెండిట్కో కా బట్టి యాలంటికాదును నమ్మకమవుచా!

వెంకటగిరికారు ప్రమాదము.

జనాంభాగ్లాన్లడె యామధ్య మనములంటే బలే బాలకవిగాఉంది. మున్న 28 తేది వెంకట గిరివా. కాను ప్రంబుకోడ్డున వెళ్తుంటే కాను కడ కొక అడక్రి మొదకు చెక్కి మంచిదెట్టు. యథోధిత సత కాను.

మిసెస్ ఉడ్డవనాను కారుక్రింద.

నెల్లూరు 12 తేది మిసెస్ ఉడ్డవనాను కారి కాను కానోలు ద్రయివరు తోలుకొని కరె క్టరు బంగారానుండి తెలుపలికి వస్తుండగా క్రొత్త ప్రేలిస్టు, కరెక్టరువారి కొత్త క్యాంపుకానుకు, యల్. లక్ష్మీనాథాయనాగారు యెరుగుగా నైకి రోలో వస్తూ మూలకునిలో ఆ కానుతో ఢీ కొ న్నారు. క్రిందపడి కల గాయమైంది. నెల్లూరు ఆసుపత్రిలో 15 తేదివరకుండి కలపగిలిపట్టు అను మానంపడ్డందున మద్రాసు జనరల్ ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుకున్నాడు. నెల్లూరుగాయంనకు ప్రమాదం జరిగింపుకు కానులో యెరుగులేదు. ద్రయివరువాడు కేసుతెట్టారు. వగిడితుం చికిత్స లో కరెక్టరు గారు నెల్లూరు కేసు తీసుకున్నారు. "పెద్దవారి ద్రయివరకు కేసు మిన్ను తెలియ" దన్నసామెత ఆధునిక యుగంలో ప్రటికేజా!

—ను....

వెంకటగిరిగలాటా.

వెంకటగిరి 30 తేది

పైలుతెచ్చుకోను విషయం రాజాగారి, ఆనకులలకు తెలిసిన తాచాలా ఆరెస్టుచేయ బడిన 15 చుండిశ్రీలను బానిసమొద విడుదల చేసుకోన్నాడు. వారిపేరికియంకా రాజీకుడర లేదు. రాజీప్రయత్నాలు యింకాపాసుకూనే ఉన్నవి. యి యుకుసంబంధించిన కేసులు పంచా యత్రికృత్యపంపతారని వదలికొంటుంది.

—ఒకవిలేఖ.

ధీర్ఘ విమాన ఆశ్చర్యము: "ఎవరో అను టపా విమానములో పెట్టోలు పోయాయుండగా విమానము తగులబడినది తెలియుచున్నది,

Analzin. Regd.

M. A. SESHAGIRI RAO,
ALLUR,
NELLORE DISTRICT.

(Best Indian Pain Balm.)

This medicine gives immediate relief in the cases of Headache, Neuralgia, Rheumatism, Toothache, Lumbago, Swellings, Cough, Cold, Stiff joints, Sprains, Cuts and other Aches etc.,

బడలపవర్ & స్నేన్ వ్యాధులకు

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

బాల భాస్కర

ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.

National Indian Life Insurance. Co. Ltd.

Managing Agents:-
MARTIN & CO.,
12, Mission Row,
CALCUTTA.

RESULT OF 1934 VALUATION.

Reversionary Bonus of Rs. 62—8 per Rs. 1,000 for the Quinquennium 1930—34.

On all with Profit Policies in full force on 31st December, 1934,
INTERIM BONUSES ALSO DECLARED.

In thirty years of efficient and honest service of the Company has attained an outstanding position amongst Insurance Companies in India.

Total Assurances in force about Rs. 2,00,00,000
Annual Premium Income over Rs. 10,00,000
YOUR future is SAFE with the
National Indian Life Insurance Co., Ltd.,
For particulars apply:-
T. V. RAGHAVIAH,
Secretary,
Madras Branch Including Native States
384, Thambuchetty St., MADRAS

ఇవామాల చట్టము.

(8 వేదీ కరణము.)

జి. సి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు సవరణ చేయవలసిన, రెవెన్యూ సర్దుక, ఇతర కమిటీ యందలినించిన బెట్టి నిపుడు మార్పుకొని, కాంగ్రెసు సభ్యులగు రామలింగారెడ్డిగారిలో చేర్చబడుచున్నట్లు గవర్నరుచేర్చినది. ఇశాందారుల శాస్త్రమును హక్కులను అవసరించు విషయమునైన, ప్రభుత్వమువారు, రాజధర్మి పరామిలగు వచ్చి సత్తుమవారు, సహాయ నిరాకరణవారులకు కాంగ్రెసు సభ్యులను ఏదీ ధనింది అవ్యవస్థ సహకారముతో మెలకుట ప్రకటించుచు విషయము. ఇశాందారులకు వచ్చి సంకల్పింపు శ్రుతును పరిహారముగ నొసగ దలచిన కిరియాకార్యమునకు, ఇశాందారు లెంతయు క్లిరిపైలై యుండవలసి యున్నది. (వచ్చు) కాంగ్రెసువారులే, సవరణను బలపరచుటలో కరాచీ తీర్మానము సమసరించుచున్నట్లు విజయము. కరాచీయందు రైతులలోభయమును సంబంధించిన తీర్మానముగాదు, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును స్థాపించలేనది తీర్మానించిరి. అరెని వ్యాధి వచ్చునీ మూలగాదు, గుటకలకు శాంతి చెల్లించబడుచున్నది. ఇశాందారులకు పరిహార మివ్వవలసినవో, శాస్త్రమును పరిహారమివ్వ వలెను. లేనివో నూరకొరలేను. రెండున్నం సంకల్పముల శిస్తులతో సమానమగు మొత్తము గూడ సరియగు పరిహారముగాదు. ఆయాప్రాంత ములందు ధరలబట్టి పరిహార మొసగ వలెను. వార్షిక శిస్తులకును, పరిహారమునకును ముడి బెట్టరాదు. అందులన, ధర్మపరమును, ఉదారమును అగుటచే తక్కువ శిస్తులను వుచ్చుకొను

ఇశాందారులకు వస్తుముకలును. జమీందారుల లోన, ఇతరప్రాంతములలోను గూడ, తుడివారము హక్కుయొక్క విజయన నిర్ణయించిన శోర్లు తీర్పుల కొన్నిగలవు. వాని ప్రకారము ఈ వారపు విజయంపై, తుడివారపు విజయ అనేక రేట్లకము అని శ్రీనివాసఆయ్యంగారు చెబుతుచు ఇశాందారులకు శాస్త్రమును పరిహార మొసగ వలెనని గోరిరి

డా. ముబ్బరాజుగారు సవరణ చేయవలసిన, తుడివారముహక్కు యశాందారులకేల దని శోర్లులో తీర్పుచేయబడిన భూములలో తీరాయిలే హక్కు నొసగు విషయము ఇప్పుడు సర్దుయందున్నదనియు, సవరణ హక్కును తొలగించుచువు వాని విజయముకైన పరిహార మొసగ క పోయినవో ధర్మము గాదనియు పల్కిరి.

వెద్దిరాజుగారు సవరణ చేయవలసిన, ఇశాందారులకు భూమి పరిమిలై మొదలినేగాని శాస్త్రముగాదని పల్కిరి. సవరణ నగీకరించు వో ఇశాందారులకు గలదు అపారమగు వస్తు మునువివరించుచు, పాలీకాశిస్తులకును తుడివారము హక్కుయొక్క విజయమును సాన్తిమకేకాంతరము గలదనిరి. పల్కిరుగోదావరి జిల్లామందు, పాలీకా రు 16 ల శిస్తుమాత్రము చెల్లించుటకు ఇశాంధూ ములందు తుడివారము హక్కును 1988 సం ప్రా ర్యము రు 40,700 లు ఇచ్చి కొనుక్కొనిన నిదర్శనములు గలవని యుద్దవారింది, యితర జిల్లాలలో గూడ వ్యవహార పరిస్థితులట్లులే యుండునని భావించవలసి యుండుననిరి. అనగా ఈ సవరణ ప్రకారముగ రు 700 ల పరిహారము రావలసియు న్నువోట, ఇశాందారికి మిద 16 ల పరిహారము తో తప్పి పడి యూరుకొనవలసి యుండును. ఇట్టి వివరణ కాసనములన ఇశాందారులస్థితి ఎంత శిథిలమగునో చూడవలెను.

అంతియగును. హాస్యాపవనమును హాస్యాపవన ఇశాందారి శ్రోత చట్టములంద పదలనీరయనపు లెన్నియోమాడును. తుడివారముహక్కు లేదని ఇతరులతోపేదించిన, అట్లేపేద పోయిననుగూడ భూమిలో తన కట్టి హక్కు గలదని ప్రకటన చే యించుకొనుటకు, రెండుసంకల్పములతోగా ట్టి బుద్ధిపరులయెదుట రావాచేయలేను. రావాలో ప్రతివాది యుండవచ్చును. ఉండకపోవచ్చును. కాని ఇశాందారులకి రావాభ్యుయ ప్రయోసహ క్రము తప్పదు. తుడివారముహక్కు గలదని ప్రకటన గావించుకొనిరి తనవార, సవరణ హక్కును రైతుల కొట్టుకొని పోవుచుకొని, రావనధినించుటకు వీలులేదు. రు 16 ల పరిహారమునకు గాను అంతకింటి పథికమును రావాభ్యుయ ప్రయో సలకు దిగు మందలుగ్గి తగు ఇశాందారులందడ డు. అది వారికి లాభకరంగాదు. ఇట్టి అల్ప పరి హారము నిర్బంధములన, ఇశాందారులు తుడివారంహక్కును ఋజువు చేసుకొనుటకే ప్రయత్నిం పరు. ఇశాందారుల తుడివారము హక్కును రద్దు చేయుట కిదియొక క్రమలే యుకాయము తప్ప నిజమగు పరిహారముగాదు. అని వెద్దిరాజుగారు నుడిచిరి

సర్.ఎ.సి. పాత్రోగారు సవరణ చేయవలసిన, ఇశాందారులకు తుడివారము గలదాయు విషయ ముతో సభవారిపుడు ప్రసక్తిలేదనిరి. తుడివార ముహక్కుగలదని అంగీకరించువో దానిని లాగు కొనినపుడు సరియగు పరిహార మొసగలేను అంతి యగాని శామమాత్రపు పరిహార మొసగదమని కానించుట నీతిగాదు. ఇశాందారుల కేవిధమగు పరిహారమును దిసగ రాదని కానించువో దానిని బలపరచుటకు తన కాత్మపణలేదు. కాని పరిహార మొసగవలెనని చెబుతుచు, హాస్యాపవనమును

శామమాత్రపు పరిహార మొసగు. పద్దతిని మూల ము రావేమాత్రము నామొదించాలవలసిరి. తుడివారము హక్కును తొలగించుటకు పరిహారము తీర్పు రుపని కాలముచే కాగ్రప్రతిధి తనకట్టి రట్టు మున కనువడిని నిరాకరించెను గనక ఆయాత్మ పణకు తప్పించుకొనుటకు శామమాత్రపు పరిహార మొసగు చూటియత పద్దతి తన కేమాత్రము అర్థ మకులేదు. కాసనసభవారి అభిప్రాయము, ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమును, ఇశాందారులకు తుడివారము హక్కు గలదనియో లేదనియో తీదని వారి అభిప్రాయమునవో రాజప్రతిధి నిర్ణయ మును రావోపు ఎన్నికలలో ప్రజల యెదుటబెట్టి వారి నిర్ణయమును బడయలేదు. యశాందారులకు తుడివారము హక్కు లేదను వారిని అధిక సంఖ్యాభ్యుయ ప్రజ లెక్కుకొనునెడల, పరిహార మును నిరాకరించుచు తనకట్టి చట్టముచే ప్రభు త్వమువారు తిరిగి కాసనసభలోపెట్టి ఆమోదించ చేయలేదు. అది, కాత్మీయును నైతికమును అగు పద్దతి వైఖ్యమగు పద్దతి. అంతియగాని, రాజ్య తినిధిగాను ఇశాందారులకు తుడివారము హక్కు గలదని అభిప్రాయపడిరి. గావున వారి అత్మపణ తప్పించుకొనుట కిట్టి వైఖ్యార్థము నవలంబించు చుంటి చనుట నీతిమార్గముకాదు.

పాత్రోగారు ముగించుచు, కాంగ్రెసువారు కరాచీలో గావించిన తీర్మానమునకును, యిప్పుడే చట్టమునకును సంబంధము లేదనిరి. కాంగ్రెసు యెడలను వారి అదర్శముల యెడలను, తన కితికుగు గౌరవముగలదు. కాని కాంగ్రెసు వ్యక్తుల యందు తన కేమాత్రమును గౌరవములేదు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము వచ్చిపుడు, వారి కరాచీ తీర్మానమునందలి సిద్ధాంతముల శాలోచించు దినికోరక 11-వ వేదీ 4వ కాలములో చూడును.

మె ట్రో పా లి ట క

ఇన్సూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్

శుద్ధస్వదేశ సంస్థ.

మూలధనము	...	...	...	1 లక్ష.
గడచిన సం॥ వ్యాపారము	...	...	...	70 లక్షలు.
అమలులోనున్న వ్యాపారము	...	...	...	200 లక్షలు.

చాగల్పల్లు జిల్లా మిరాళి దార్ల సంఘ కార్యదర్శియగు

వేనాటి. ఈ. వేణుగోపాలరెడ్డి గారిని

మాకంపెని తరపున అర్గనైజరుగ నియమించితిమి. పలుకుబడిగల శ్రీ, పురుషులు మాకు ప్రతినిధులుగ పనిచేయుటకు కావలెను.

వి వ ర ము ల కు :—

డి. వెంకటేశ్వరు బి.ఎ.
ఇన్స్పెక్టరు,
121 వైనాబజాయరోడ్డు,
జి. టి. మదరాసు.

జి. సి. యన్. లింగం,
బ్రాంచి క్లెకిటర్,
3, యర్రబాలుచెట్టిపల్లి,
మదరాసు.

దివి తాలూకా రైతుసంఘ నివేదిక.

యీ సంఘము 1933 సంవత్సరంలో జమీన్ రైతు సంఘమును నామముతో యేర్పడినది. ఘంటశాల, పోతారం గ్రామములలో ప్రధమ ద్వితీయ రైతు మహాసభలు రైతుల నాకరించినది. తృతీయ మహాసభ జరుపవలసియున్నది. గడచిన 2 సంవత్సరములలో పని చురుకుగా జరుగలేదు గాని మూడవ సంవత్సరం అసగా యీ సంవత్సరం జరిగినపని కొంత తృప్తికరంగానే ఉన్నదని చెప్పవచ్చును. సంఘ పరిచయం రైతులకు కలిగినకొలది సంఘము బలపడునను నమ్మకం కలుచున్నది.

(1) యీ సంవత్సరంలో స్థాయి సంఘసభలు 3 న్నూ, కార్యసంఘ సభలు 4 న్నూ జరిగినవి. సదరు సభలలో కీ|| శే|| బొల్లిని మునిస్వామినాయుడు, కామూరు వెంకటాచలపతియ్యగార్ల అకాల మరణములకు సానుభూతి తెల్పుచూ, పొగాకు రుణవిమోచన బిల్లులు, కరవులనుగూర్చి తీర్మానములు చేయబడినవి.

(2) నజరానా విషయమై ప్రతిగ్రామమునుండి ప్రభుత్వంవారికి మహజ్దార్ వారా రెండు అసమ్మతిని వెల్లడిచేసిరి. యీ విషయమై శాసనసభ్యులతోను, గవర్నరుగారితోను మాట్లాడుటకు ఉపసంఘ నియామకంజరిగి కృషిచేయుట జరిగినది.

(3) 6,9,11 నెంబరు ఈస్తు బ్యాంకు కాలవలను నావిగేషన్ కాలవలుగా మార్పించుటకు తీర్మానింపబడి ఈ విషయమై ప్రభుత్వంవారికి తెలియపరచి పని నెరవేర్చుటకు ఉపసంఘ నియామకం జరిగినది.

(4) కాంగ్రెసు అధ్యక్షులైన బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదు తాలూకాలో సంచార చేసినపుడు భట్లపెనమర్రు గ్రామంలో స్వాగతపత్రం సమర్పించబడినది.

(5) రైతురక్షణ యాత్రలు రెవిన్యూ ఉద్యోగస్తులు కలెక్టరుగారితో కష్టసుఖములు అసగా, నజరానా, బాటలు సౌకర్యములు, దివిలో ముంచిసిటి సౌకర్యములు జమీందారీలోగల చెరువుల మరమ్మత్తులు, గుంజటి సిరితీరువను గురించియు మనవిచేసుకొనుట జరిగినది.

మూడవ రెవిన్యూ మొబరు రైతులను క చేసినపుడు రైతుల నష్టం బట్టి రైతాభిమానులు ప్రతివాదీనిని తీరువ సంఘ శ్రేయస్సుకొరకు కృషిచేసి పడల తప్పక రైతు ఉద్యమము బలపడి లాభం

నుగూర్చియు, మనవి చేసికొనుట జరిగినది.

(7) రైతులు భూస్వాముల నీటిని ఉపయోగించు సందర్భమున యెట్లే ల్యూరు ఆర్టు 24 సెక్షను సవరణను గూర్చి ప్రజాభిప్రాయమునకై ప్రచురించిన క్రభుత్వంవారి ప్రకటననుగూర్చి చర్చించబడి భూస్వాములు కోగిన యిట్టి సవరణ అంగీకరించిన రైతులు కష్టముల వాలవుదురనియు, పన్నులను పనూలు చేయుటలో నీటి నియమములకు బద్ధులు గాని రీతిని వర్తించుట కలవడిన భూస్వాములు ఇంకను నిరంకుశంగా వర్తించుట కవకాశముగా నుండుననియు, యెట్టి సవరణలేక యధాప్రకారం ఉంచుట, సంఘంవారి అభిప్రాయమని ప్రభుత్వంవారికి జిల్లా సంఘంధ్వారా మనవిచేయుట జరిగినది.

(8) యెట్లే రైతులకు కలుచున్న కష్ట సప్తములను గూర్చి శ్రీ రాజావారి ప్రకటన ననుసరించి ఉపసంఘ మేర్పడి వారితో కలుసుకొనుటకు ప్రయత్నములు జరిగి కార్యమింతాకాలేదు. కారణము రైతులపట్ల జమీందారుల నిర్లక్ష్యభావమే. వారి దివానులతో కలుసుకొనియు, లిఖితపూర్వకముగాను మనవి చేయుట జరిగినది.

(9) రైతుసంఘముల నేర్పరచుటకు ఉపసంఘమేర్పడి తాలూకాలో సంచారంచేసి ఆ గ్రామములలో సంఘము లేర్పాటుచేయబడినవి. ఉపసంఘంవారి నివేదిక ప్రజాసౌకర్యమునకై పత్రికలలో ప్రకటింపబడినది.

(10) 24-6-36 తేదీని కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘమునకు అనుబంధ సంఘంగా యేర్పడుటకు అంగీకరించబడి అప్పటి నుండియు, దివి తాలూకా రైతుసంఘం గా వ్యవహరింపబడుచున్నది.

(11) జమీన్ ఖర్చులు.

జమ.	ఖర్చు..
విరాళములు 192-10-0	శేవనల్ 27-8-9
దొంగిలెక్క	కృ. రై. సం. 18-8-0
గ్రామసంఘములములనుండి 89-18-0	ప్రచారం 156-8-0
అపిలియేషన్ 7-8-0	పాట్లజీ 89-2-0
246-15-0	389-8-9
నిల్వ రు. 7-11-8.	
గ్రామసంఘములు	45
సభ్యుల సంఖ్య	603
అధిలియేషన్ గ్రామములు	15

(12) యీ సంవత్సరం అనుభవమును బట్టి రైతాభిమానులు ప్రతివాదీనిని సంఘ శ్రేయస్సుకొరకు కృషిచేసి పడల తప్పక రైతు ఉద్యమము బలపడి లాభం

కాశి విశ్వనాథస్వామి వారి ధర్మము.

శ్రీకాశహస్తి సంస్థానమునకు రాజా ముద్దు మోపటపునాయనిం బహదరు వారు రాజ్యాధికారము వహించియుండగ సామూరు తాలూకాలోని చౌడేపల్లి కాపురస్తులు తిరువీధి రమణపుశ్చెట్టి కుమారుడు కృష్ణయ్యశెట్టి మరి కొందరు కలసి శ్రీ రాజాగారికి 27-7-1882 తేది చగలదు. ప్రతి గ్రామంలోను వ్యక్తి జ్యేష్ఠములతో కూడిన పార్టీలవల్ల రైతు సంఘముల అభివృద్ధికి భంగం కలుచున్నది. రైతు సంఘములు బలపడి వాటి లాభములు పొందవలెనని పార్టీ భావములు నశించి రైతుకు లాభించువిషయం మీద పట్టుదలయేర్పడి కార్యరంగమున కురుకవలెను. రైతులలో సంఘీభావము కొరకు పాటుపడవలెను. యింతవరకు సంఘముయొక్క కార్యక్రమంకు తోడ్పడిన రైతులకు, సభ్యులకు, విరాళము లిచ్చిన మహానీయులకు సంఘంతరపుర హృదయపూర్వక వందనము లర్పించుచు, ముందు కార్యక్రమంనకు చేయూత నివ్వవలసిందిగా కోరుచున్నాము.

అనుబ్ధయ్య,
కార్యదర్శి.

వక సెటిల్ మెంట్ వాయిదీనములను, చౌడేపల్లి గ్రామమునందు రు. 603-0-0 పనూలు పరుచుకొని రు. 303-0-0 లు తోడివగైరాలక్రింద జమపెట్టుకొని రు. 300-0-0 లు కాశహస్తిలోని కాశి విశ్వనాథస్వామివారి విశ్వనైవేద్య దీపారాధనలకును, ప్రతిరోజు పన్నెండుమంది బ్రాహ్మణులకు అన్నదానము చేయుటకును ఏ ర్పాటుచేసినటుల తెలియుచున్నది. 1919 సంవత్సరంలో నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో జరిగిన అప్పీలు నెం 77, 78 గుంో ధర్మ సంబంధముగు 300 రూపాయలు ప్రత్యేకించినటుల తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు ధర్మము మాత్రము జరుపుటలేదు. యీ గ్రామము ప్రస్తుతము పానగల్ రాజా వారికి సంబంధించి యుండుటవలన దేవస్థానం కిరీవరుగారు నేరులో అడిగినటులను రాజాగారు ప్రతికూల అభిప్రాయ మిచ్చినటుల తెలియుచున్నది. గాన కాశహస్తి, చౌడేపల్లి గ్రామ పౌరులును, దేవాలయాధి కారులును యోచించి పుణ్యముకట్టుకొని ధర్మోద్ధారణ గాఢించెదరని కోరుచున్నాడను.

యండ్లమెంట్ బోర్డువారుపయి కనిన అప్పీలు తీర్పును పరికించి ధర్మోద్ధారణ చేయబూనెదరో పానగల్ వారిపై మోమాటముచే పూరకుండెదరో చూడవలసియున్నది.

—పురవాసి.

చిన్న బిడ్డలకు

లివరుకు

బాల యక్ష్మరీలోహము.

చిన్న బిడ్డలకు అతీర్ణము కలన లివరు కచ్చుకు. ఆలస్యము చేసిన మహావీరద్రవము.

పైమందు అద్భుతమైన గుణమిచ్చును వేసకునేలు బిడ్డలకు నెమ్మదిచేసినాము. వివరములు మందుతో పంపెదము. ప్రకటనడంబరాల జూచి మోసపోవద్దు.

బీదలకు ఉచితము

విశ్వనాథ వైద్యశాల,

ట్రంకు రోడ్డు,

నెల్లూరు.

ಶರಣರ ಸ್ತೋತ್ರವು.

బొబ్బిలి సంస్థానం

ఆదవరం చిత్రాలు.

పంచాయితీ కోర్టుల ఎన్నికలు.

ఈ మధ్య ఆదవరంలో ఈ 450 రూపాయల పట్టాదారగు అవీరుల చివరస్థాయి వాయుడుకు ప్రతిపాదన పండినపంట కిస్తుకుచాలక బకాయి వడినందున సంస్థానంవారు దావారేసి డిక్రీబాండ్ వారంటు తీసుకువచ్చి ఆ వారంటును మదరతేసి అది వారంటుని తెలియజేయకనే సంకలము చేయ మని చెప్పించి సంకలము చేయించి పూర్వతీపురం కలెక్టరువారివద్దకు తీసుకొనివెళ్ళిరి. 2012 ప్రకారం వా తొలూకు భూములను వేలం చేయించుకొన వలయునని నైకుయంత ప్రతిమానివా అంగీకరించక నైకుయకు పండిరి. కవి సేనుకాలో 20000 వైగా బకాయాను నైకుయకువారి కుండగా ఆదవరం నైకుయ నైకుయకు పంపుటకు కారణములేపోలేదు ఆదవరం కలెక్టరుమెంటు అప్పీలుకు వెళ్ళక వుండ గలందులకు పన్నెవపన్నుగడ యనక రప్పదు. బొబ్బిలి వారి మాయలు అన్యాయాలు వావాటికి తీవ్రరూపమును దాల్చుచున్నవి. వీరు యెన్నిమా యాలు చేసినను అప్పీలుమాత్రము చేయకరప్పదు.

ఆదవరం కలెక్టరుమెంటు వైసర్ పట్టాలు 9-8-86 తారీఖున నైకుయందరికి యిచ్చిరి కాని వికాభుపట్టుండల్లా కలెక్టరు వారు 1-1 ఈ 58-1-1 చొప్పున ఆర్డరు జారీచేయించిరి. పట్టా కిమిడి స్వేచ్ఛా వినియోగ అధీకరమువారు మరియు విభిన్నంగా సిక్కులను పూర్తిచేసి పట్టాలను జారీ చేసిరి. ము సోమరాజు పెట్టిగారి తీర్పుప్రకారం 102 మాకురెండు గరికలకు కలెక్టరు వారి ఆర్డరు ప్రకారం మూడు రు 8000 గాగ్రుమొత్త మునకు కావలసింది కలెక్టరుమెంటు అధీకరవారి చ్చిన పట్టాలు గాగ్రుమొత్తమునకు 8200 చిల్లర పూర్తిచేసిరి. ఆదవరం సర్వీమొదల యిప్పటివరకు ప్రభుత్వోద్యోగములను వారి స్వాధీనము చేసు కొని యెన్నియో మాయావాటకము తాదుచున్నా రు. బొబ్బిలివారు వీరి మాయావాటక బూటక ముల కంతములేకున్నది.

మొదట రాజోద్యోగ యలకను వివరములలో గెటాంబుటకుగాను యిప్పటినుండి సంస్థానం ప్రభుత్వోద్యోగులు చాలా మాయ ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. యామధ్యదివానుగారు కవిసే నుకా రావగింకల నన్నింటిని సీతారాంపురం కాదాకు పీలిపించి రావచిలకల చెవులలో మహా మంత్రిము అపజేసించుచున్నారు. ఆమాయకులగు నైకుయ ఆమాయ మంత్రిములలో చిక్కుకొందు రేమాయని లోచుచున్నది. కాని రంగుపెట్టెలు యేర్పాటు చేసినట్లుయితే బొబ్బిలివారి అటలు సాగవు కాబట్టి జిల్లా నైకు సంఘములవారు రంగు పెట్టెల వివరములలో తీవ్రప్రయత్నములు చేయ వలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

యామధ్య దివానుగారు ఆదవరం నైకులను కొందరిని ఆదవరం రామలింకల కొందరిని సీతారాంపురం పీలిపించి కలెక్టరుమెంటు అక్కిర లేట్టుగా అట్టు దాఖలుజేయమని బోధించిట. కాని నైకులు కొందరింగీకరించి బోవుటచే కఫల మహోద్యమైరి. వీరిన్ని ప్రతిత్నములు చేసినను యిటువంటి మాయలెన్ని నన్నినను మాట్ల ధనములకు తక్కువయినను 11 కమిషన్ డిక్షమెత్తి యిచ్చినను అప్పీలుచేయక రప్పని సంస్థానం తెలుసుకొన

పంచాయితీ కోర్టులయందు మెంబర్లను పూర్వ ము రివిన్యూ డివిజన్లో అధీకరముగాను నియమించు వద్దకి మాయవొందించి యిట్టివల ప్రభుత్వమువారు కోర్టునకు గల గ్రామాదుల ప్రజలు యెన్నుకొను నటుల నియమించిరి.

యామధ్య మంచివైనను యిది ఆచరణయం దు కొన్నిలోపములు గలిగి కోర్టుల ప్రావేశాయ ములకు ధంగము కలిగించుచున్నది. ప్రజల యువ యోగార్థముగా వ్యాయావ్యాయా విమర్శనకై యే గ్రూపుకొరకు కోర్టు స్థాపించబడినదో, అట్టి గూపు గ్రామముల ప్రజలు మెంబర్లను అన్ని గ్రామములనుండి వేల్పుర యెన్నుకొనబడుట కాక, కోర్టుస్థాపన గ్రామమునుండియే యెన్నుకొన సంఖ్య మెంబర్ల నెన్నుకొనుట తటస్థించుచున్నది. ఈలోపము మూర్తి నిర్మాకల యుద్దేశము కాక పోయినను, ఆచరణ రూపమున కనుపట్టుచున్నది. చట్టములోని విధిప్రకారం ఆర్డరులు లేకపోయి నను, చదువను వ్రాయను చక్కగా తెలియకపో యినను పదిరూపాయల పట్టాదారుడు కాకపో యినను కోర్టుస్థాపక గ్రామములోని వోట్ల యిక్కి మానమున్నయదల మెంబరుగా నెన్నుకొనబడుట తటస్థించుచున్నది. ఈలోపము కోర్టు యెన్నికల కోజున గూపునందుగల యెన్నిగ్రామముల ప్రజ లు కోర్టుస్థాపక గ్రామమునకూడి యెన్నికలు జరి పిన నశించగలదు గాని, అట్టిమాట్లు విద్యావహీన నమాయకత్వాభి మాన పల్లెటూళ్ల ప్రజలు యంత ర్విరికముగా గ్రహించి వాచరించుట దుర్లభము. అటుల వారియందు మాక్కు కలుగునంతవరకు నీ పద్ధతిచే నమలునందుంచు యత్నించునెదల ప్రస్తు తము తలలెత్తుచున్న యీ దురితములు మరింత వృద్ధివొంది, వీరవారలకు సౌఖ్యము చేమార్చుచాల క బోవుటయే కాక, వ్యాయావ్యాయా లనబడునవి యన్యాయస్థానములని యనిపించుకొనుట కాస్ప ద మగుచున్నది. యిట్టిలోపము యే గూపుకొర కు కోర్టు స్థాపించబడినదో, యా గూపునందలి ప్రతి గ్రామమునకు జనసంఖ్యను అట్టిగాని, పట్టా మొత్తముల ననుసరించిగాని మెంబర్ల నియమించి యాయా గ్రామములోనే యెన్నికలు జరుగులా గున చేసిన చక్కగదగలదు. యిట్టి సకరణ సర్వ జనోపయోగ మగుటచే చట్టమునందు చేయుట యవసరమని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థింపవలసింది గా ప్రభావశీ వాయుకులను కోరుచున్నాను.

నీలంరాజు పట్టాభిరామయ్య, వాగుభట్లసారెం పం. కోర్టు (వెకిడెంటు, కర్నీ డివిజన్.

ఇది ద్వారపరయుగమా? ఆయా, మన పంచాయితీలయందు సృష్ట్యాది కతావ్యా: గంగగిరంగిం32 సంవత్సరముల నియం, కలియుగ కతావ్యా: గిం32 అనియున్నది. వై శిఖప్రకారము యిప్పటికి సృష్టి ప్రారంభమై గంగగిరంగిం32 సంవత్సరములు అగుచు న్నుది. అప్పటినుండియు వాలుగు యుగములను తీసివేయుచురాగా రగితి మహాయుగములలోను 320గిం32 సంవత్సరములు మిగులుచున్నది. దానిలో ఒక కృతయుగము యొక త్రైతాయుగ ములలోను. 2000గిం32 సంవత్సరములు ద్వారపర యుగము గడచినట్లున్నది. మన వాడు ప్రకారం యిది కలియుగమేయైన్నది. కాని యీ శిఖను సరిహద్దులయొక్కో గణితజ్ఞులగు: వారు యీ వృతి వాయుభయన తెలియబరచి హిసం నేనాను నీర్వ డిగని వివరజేయుచున్నాను.

కోడవలూరు బలరా.య్య.

నమ్మక మైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెకటసుబ్బా

రెడ్డి గారు.

చిన్నబహారు, నల్లూరు.

బంగారు పెండింగలు విక్రయ మునకు సిద్ధముగ నున్నవి. శేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వ బడును.

విలువగల కమలములో నగలు తయారు చేసి యివ్వ బడును.

ధాతుబల.

(*)

నరములకు మంచి బలమును కలిగించటానికీ వీర్యమును వృద్ధిచేకీ మంచి తేజస్సును పటిమ నిచ్చును. రక్తమును వృద్ధిపరచి మలబద్ధకమును అగ్నిమాంద్యము, కాల్షుదేరులు మంటలు, నిసర్త వనపోగొట్టి మెదడుకు బలంకలిగించి శరీరము చురుకుదనము నిచ్చును. విద్యార్థులపాలిటి కల్పర తము. గర్భిణీ శ్రీలకు ముఖ్యమూలిని ప్రస దించును.

సర్టిఫికేటు

ను తొమ్మిది సంవత్సరములనుండి గర్భిణీక సంబంధముయిన నోప్పిలో చాలా కాధపడుచుం డిని. యూనాని, ఆయుర్వేద, ఇంగ్లీషు వైద్యము వావాధను నివారింపజేయలేక పోయిరి. డాక్టర్ సి.ఎ.కె. చార్యగారు వాచుచికిచ్చి యొనర్చిఇప్పుడు మంచి ఆరోగ్యస్థితిలో నున్నాను.

పి.జంట్లు

ఆర్యక ఫార్మసి, } ఇంద్రప్రస్థులో అసిస్టెంటు, గవర్న మెంటు ట్రయినింగు ట్రయినింగు, నల్లూరు. } స్కూలు, ఫార్ మహమ్మదా ఉమక, గుంటూరు.

నకిలు మందును చూచి మోసపోకుడు

40 సం||లుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము బాధనాథని.

అమృతాంజనము

అన్ని వ్యాధులము.

తలనొప్పులు వాయుపోటులను బాపును పార్శ్వపు. గజోలును, పొట్టు పొగొట్టును, తెలుగులు. ల మాపుమాపును. దగ్ధను తొలగించును.

అమృతాంజనము ద వ్రద్రాసు, బొంబాయి.

